	$A \qquad \qquad CODE : TO7 \\ \hline x \forall y \forall y \forall y \forall y \forall x \forall y \forall y \forall y \forall x \forall y \forall y$		
ـــــ	प्रश्नपुस्तिका एकूण प्रश्न : 100		
ସळ 	: 1 (एक) तास सामान्य क्षमता चाचणी एकूण गुण : 100		
(1)	स्तूच्यन्ता सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.		
(2)	आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत	ন	
(3)	न विसरता बॉलपेनने लिहावा. वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.	् ग ।	}
(4)	 (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाल 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉल्प्रेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये. (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्दणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा. 	ाना हे सील उधडू	
(5)	सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळन घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.	सूचनेविना	SEAL
(6) (7)	उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही. प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकोच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.	पर्यवेक्षकांच्या	
	ताकीद ॥ प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती रीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची	व	
व उत्त व त ग्	त/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे केणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने तारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील रतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक पार्चिया कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल. सेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा तुहा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली रोही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.		

स्टर अन्तर केले कि कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WOR

www.parikshapapers.in

A					3					TO7
1.		गर 2015 मध्ये सौदी ांना मतदान करू देण्या			π		निवडणुकांम	ाध्ये प्रथम	च प्रौ	ढ सौदी अरेबियन
	(1)	शुरा परिषद	(2)	नगरपालिका		(3)	राष्ट्रीय	(4	I)	प्रादेशिक
		ecember 2015 adu in the						llowed	to v	ote for the first
	(1)	Shura Council	(2)	Municipal		(3)	National	(4	ł)	Regional
2.	परमह		कोणती	उद्दिष्टे होती ?						
	(a)	जातिसंस्था नष्ट कर	गे		(b)	स्त्री वि	शक्षणाला उत्तेजन	न देणे		
	(c)	पुनर्विवाहास प्रेरित व	त्र णे		(d)	मूर्तिपृ	्जा करण्यास उत	त्तेजन देणे		
	पर्याय	गी उत्तरे :						S		
	(1)	(a), (b) आणि (c)	फक्त		(2)	(b) ⁷	मक्त			
	(3)	(c) फक्त			(4)	(d) ¹	फक्त			
	Which of the following were the objectives of the Paramahansa Sabha ?									
	(a)	To put an end to	o the	caste system	ı (b)	To e	encourage fei	male ed	ucat	ion
	(c)	To motivate ren	narria	ge	(d)	To e	encourage ide	ol worsł	hip	
	Ans	wer Options :			5					
	(1)	(a), (b) and (c) o	only		(2)	(b) c	only			
	(3)	(3) (c) only					only			
3.		तराव भोसले आणि बात पंधरा हजार जमविले		यांनी 'संगीत म	ानापमा	न' नाट	काचा प्रयोग कर	্রন্		च्या मदतीसाठी
	(1)	दुष्काळ निवारण फं	ड		(2)	टिळव	क स्वराज्य फंड			
	(3)	दोस्तांचे महायुद्धातील	रु प्रयत्न	i	(4)	वरील	भ्पैकी नाही			
	Bal	Gandharva and by organ		avrao Bhos 'Sangeet M				000/- a	s c0	ntribution for
	(1)	Famine Relief F	und		(2)	Tilal	k Swarajya	Fund		
	(3)	Allied War Effo	rt		(4)	Non	ne of the abov	ve		
										·

.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

TO7	,				4						Α
4.	पुढील	कोणाल फ्रेंच सरका	चा 'लिजेंग	ड ऑफ ऑन	र' हा प्	गुरस्कार	प्राप्त झाला अ	नाहे ?			
	(a)	शक्ती बर्मन		(b)	पंडीत	रविशंब	हर				
	(c)	सत्यजीत रॉय		(d)	एम.ए	फ. हुसैन	1				
	पर्याट	गी उत्तरे :									
	(1)	फक्त (a), (b), (c)			(2)	फक्त	(b), (c), (d)				
	(3)	फक्त (a), (b), (d)			(4)	फक्त	(a), (c), (d)		•	\sim	
		from amongst th ernment ?	e followi	ing have v	von th	ie 'Leg	end of Hor	iour' a	ward	from the l	French
	(a)	Shakti Barman		(b)	Panc	lit Rav	vishankar	8.			
	(c)	Satyajit Roy		(d)	M.F.	Hussi	an				
	Ans	wer options :				\mathcal{O}	X				
	(1)	Only (a), (b), (c)	Ì		(2)	Only	(b), (c), (d	.)			
	(3)	Only (a), (b), (d)	1	(4)	Only	(a), (c), (d	.)			
				0			<u>-</u>	·			
5.		फ़डेच कोणत्या उच्च मधील आरक्षण रद्द वे		ने अनुसूचित	जाती	आणि	जमातींना देण	यात येण	गरे सर	कारी 'नोकन	यांमधील
	(1)	भोपाळ	(2) ਵ	ोन्नई		(3)	कलकत्ता		(4)	मुंबई	
		ch High Court h notions ?	as recen	tly struck	: dow:	n rese	rvations fo	or SCs	and S	5Ts in Go	ovt job
	(1)	Bhopal	(2) C	Chennai		(3)	Calcutta		(4)	Mumba	i
				 _				,			

`

- А 5 **TO7** المحرور والمحر खालील विधाने विचारात घ्या : 6. भारताने 2015 मध्ये जगात सर्वाधिक भात निर्यात करण्याच्या बाबतीत थायलंडवर मात केली आहे. (a) भारताने 2015 मध्ये 10.23 दशलक्ष टन भाताची निर्यात केली आहे. (b) क्हिएतनाम हा भात निर्यात करणारा तिसरा मोठा देश आहे. (c)चीन हा भात आयात करणारा प्रथम क्रमांकाचा देश आहे. (d) वरीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत? (a) आणि (b) (a) आणि (c) (c) आणि (d) वरील सर्व (1)(3)(2)Consider the following statements : India has overtaken Thailand as the world's largest rice exporter in 2015. (a) (b) India exported 10.23 million tonnes of rice in 2015. (c)Vietnam is the third largest rice exporting country. China is number one importer of rice. (d)Which of the statements given above are true? (a) and (b) (1)(a) and (c) (3)(c) and (d) (4)All the above (2)युनेस्कोच्या मते शैशव म्हणजे जन्मापासून _ वर्षापर्यंतचा काळ, ज्या काळात मेंदुची लक्षणीय वाढ होते 7. आणि भविष्यातील शिकण्याचा आणि विकासाचा पाया रचला जातो. आठ (1)(2)सहा (3)(4)नऊ According to UNESCO, early childhood is the period from birth to ____ _ vears old, a time of remarkable brain growth which lays the foundation of future learning and development.
 - (1)(2)(4)nine ten six (3)eight

P.T.O.

TO	6							
8.	' मेक	📭 इंडिया सप्ताहा बाबत खालीलपैकी कोणते	विधान बरोबर नाही ?					
	(a)	त्याचे आयोजन मुंबईमध्ये 13 ते 18 फेब्रुवार्र	2016 दरम्यान केले गेले.					
	(b)	स्विडन आणि फिनलंड देशांचे पंतप्रधान उद्	वाटन सोहळ्यास उपस्थित होते.					
	पर्याय	गी उत्तरे :						
	(1)	1) केवळ (a) (2) केवळ (b) (3) दोन्ही (4) एकही ना						
	Whi	Which one of the following statements regarding 'Make In India Week' is not correct ?						
	(a) It was organised in Mumbai from February 13 to 18, 2016.							
	(b) The Prime Minister of Sweden and Finland attended the inaugural function.							
Answer options :								
	(1)	1) Only (a) (2) Only (b) (3) Both (4) Neither						
	X							
9.	63 ह	या राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कांराबाबतीत खालीलपै	की कोणती जोडी बरोबर आहे?					
	(1)	सर्वोत्कृष्ट चित्रपट	- बजरंगी भाईजान					
	(2)	सर्वोत्कृष्ट हिंदी चित्रपट	- दम लगा के हैशा					
	(3)	सर्वोत्कृष्ट मनोरंजक चित्रपट	- बाहुबली					
	(4)	नर्गीस दत्त पुरस्कार-राष्ट्रीय एकात्मतेवरील	- तनू वेड्स मनू रिटर्न्स					
		सर्वोत्कृष्ट पुरस्कार						
	Whi	ch one of the following pairs regard	ing 63 rd National Film Awards is correct ?					
	(1)	Best Film	- Bajrangi Bhaijaan					
	(2)	Best Hindi Film	- Dum Laga Ke Haisha					
	(3)	Best Entertaining Film	- Baahubali					
	(4)	Nargis Dutt Award-	- Tanu Weds Manu Returns					
		Best Film on National Integration						

,

10. 2016 - 17 रेल्वे अंदाजपत्रक सादर करतेवेळी घोषित केल्या गेलेल्या नवीन रेल्वे गाड्याबाबत जोड्या लावा :

- (a) तेजस (i) पूर्णत: वातानुकूलित सेवा
- (b) हमसफर (ii) पूर्णत: अनारक्षित सेवा
- (c) अंत्योदय (iii) डबल डेकर वातानुकूलित
- (d) उदय (iv) अतिवेगवान गाडी (130 कि.मी. प्रति तास)

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

Match the pairs in respect of the four new trains announced in the Rail Budget of 2016-17 :

High speed train (130 kmph)

apersin

(a)	Tejas	(i)	Fully Air conditioned service

(b) Humsafar (ii) Fully unreserved service

- (c) Antyodaya (iii) Double-Decker Air conditioned
- (d) Uday (iv)

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)	
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)	
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)	
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)	
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)	

TO	Т07		8		A
11.	शरद	जोशी यांनी पुढीलपैकी कोणते ग्रंथ लिहिले	आहेत ?		
	(a)	ॲन्सरिंग बिफोर गॉड	(b)	डाऊन टू अर्थ	
	(c)	द वुमन्स क्वेश्चन	(d)	फार्मरस् पेरिल	
	पर्यार	ग्री उत्तरे :			
	(1)	फक्त (a), (b), (c)	(2)	फक्त (a), (b), (d)	
	(3)	फक्त (a), (c), (d)	(4)	फक्त (b), (c), (d)	
	Which of the following books have bee		en wri	tten by Sharad Joshi ?	
	(a) Answering before God		(b)	Down to Earth	
	(c) The Women's Question			Farmer's Peril	
	Answer options :				
	(1)	Only (a), (b), (c)	(2)	Only (a), (b), (d)	
	(3)	Only (a), (c), (d)	(4)	Only (b), (c), (d)	
<u>-</u>				.0	
12.	'वरुण	11' (VARUNA) नाविक अभ्यास हा कोप	गत्या दोन	दिशातील आहे ?	
	(1)	भारत आणि अमेरिका	(2)	भारत आणि चीन	
	(3)	भारत आणि फ्रान्स	(4)	भारत आणि रशिया	
	'VAI	RUNA' is a naval exercise betwee	en whie	ch two countries ?	
	(1)	India and USA	(2)	India and China	
	(3)	India and France	(4)	India and Russia	
13					
13.	. शेतकऱ्यांना समर्पित असलेली भारतातील प्रथम त				
	(1)	डी.डी. प्रिके	(2)	डी.डी. भारती	
	(3) डी.डी. कृषि		(4)	वरीलपैकी एकही नाही	
	Whi	ch is the India's first television ch	annel (ledicated to farmers ?	
	(1)	DD Crops	(2)	DD Bharati	
	(3)	DD Krushi	(4)	None of the above	

9

- 14. खालील विधाने विचारात घ्या :
 - (a) जागतिक अर्थ परिषदेने (WEF) जाहीर केलेल्या जगातील राहण्यायोग्य 60 सर्वोत्तम देशांच्या प्रारंभिक यादीमध्ये भारताचा 22 वा क्रमांक आहे.
 - (b) सदरहू यादी ही स्थिरता, सांस्कृतिक प्रभाव, उद्योजकता, आर्थिक प्रभाव आणि जीवनशैली यावर आधारित तयार करण्यात येते.
 - (c) या यादीमध्ये स्विडनला सर्वोच्च स्थान देण्यात आले आहे.
 - (d) या यादीमध्ये जर्मनीचा दुसरा क्रमांक आहे.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) (a), (b) आणि (c) (4) (b), (c) आणि (d)

Consider the following statements :

- (a) India ranked 22nd in the inaugural list of the world's 60 most livable countries released by the World Economic Forum.
- (b) The list is prepared on the basis of sustainability, cultural influence, entrepreneurship, economic influence and life style.
- (c) Sweden has been placed at the top in this list.
- (d) Germany ranks second in the list.

Which of the statements given above is/are correct?

- (1) (a) only (2) (a) and (b) (3) (a), (b) and (c) (4) (b), (c) and (d)
- 15. .2016 चे एडगर ॲलन पो पारितोषिक मिळविणाऱ्या भारतीय अमेरिकन पत्रकार नीला बॅनर्जी या _____ या नावाच्या वृत्त संस्थेसाठी काम करतात.
 - (1) एजन्सी फ्रान्स प्रेसे (2) अल जझिरा
 - (3) इनसाईड क्लायमेट न्यूज (4) इंडो-एशियन न्यूज सर्विस

Indo-American journalist Neela Banerjee who received the Edger Alen Poe award, 2016, works for a news organisation named ______.

- (1) Agence France-Presse (2) Al Jazeera
- (3) Inside Climate News (4) Indo-Asian News Service

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

A

TO7	7			10		Α
16.	कोणत्या समित्यांमध्ये डॉ. बी.आर. आंबेडकर यांग			नी सदर	य म्हणून कार्य केले?	
	(a)	a) मूलभूत अधिकार समिती (b)		अल्पसंख्यांक उपसमिती		
	(c)	सल्लागार समिती	(d)	राज्ये	समिती	
	पर्यार	यी उत्तरे :				
	(1)	फक्त (a), (b), (c)		(2)	फक्त (b), (c), (d)	
	(3)	फक्त (a), (b), (d)		(4)	फक्त (a), (c), (d)	
	Wha	at committees did Dr. B.R.	Ambedl	(ar w	ork in as a member?	
	(a)	Fundamental Rights Cor	nmittee			
	(b)	Minorities Sub Committe	ee			
	(c)	Advisory Committee				
	(d)	States Committee			(G+)	
	Ans	wer options :				
	(1)	Only (a), (b), (c)		(2)	Only (b), (c), (d)	
	(3)	Only (a), (b), (d)		(4)	Only (a), (c), (d)	
17.	परर्क	य आक्रमणाच्या कारणास्तव राष्ट्र	 ोय आणीब	णीची	उद्घोषणा झाल्यास खालीलपैकी कोणते मूलभू	त अधिकार
		बेत होवू शकतात ?				×
	(a)	भाषण व अभिव्यक्ति स्वातंत्र्य		(b)	वृत्तपत्र स्वातंत्र्य	
	(c)	मुक्त संचार म्वातंत्र्य		(d)	जीवित व व्यक्ति स्वातंत्र्याचे संरक्षण	
	पर्याः	यी उत्तरे :				
	(1)	(a) आणि (b)	2	(2)	केवळ (c)	
	(3)	(a), (b), (c) आणि (d)		(4)	(a), (b) आणि (c)	
		ing the operation of a Nat ch of the following fundar			acy on the grounds of an external a an be suspended ?	ggression
	(a)	Freedom of speech and e	expressio	m		
	(b)	Freedom of press				
	(c)	Right to move freely				
	(d)	Protection of life and per	rsonal lit	perty		
	Ans	swer options :				
	(1)	(a) and (b)		(2)	Only (c)	
	(3)	(a), (b), (c) and (d)		(4)	(a), (b) and (c)	

- 18. खालीलपैकी कोणती मार्गदर्शक तत्वे ही मुळच्या राज्यघटनेत समाविष्ट नकती परंतु ज्यांचा समावेश तंतर : क्या राज्यघटना दुरुस्तीद्वार करण्यात आला ?
 - (a) कामगारांना काम, निर्वाह वेतन, चांगले जीवनमान आणि पर्श्वाप्त ग्रामाजिक व सांस्कृतिक संधी किंगे
 - (b) कामगारांना व्यवस्थापनात सहभाग मिळवता यावा यासाठी पावरूं उचलणे.
 - (c) सर्वांना समान न्यायाची हमी आणि गरीबांना मोफत कायदेविषयक सहाय्य देणे.
 - (d) पर्यावरणाचे संरक्षण व संवर्धन करण्यासाठी आणि वने व वन्य जीवसृष्टी यांचे रक्षण करण्यासाठी प्रय न करणे.

(b), (c) 310

पर्यायी उत्तरे :

Α

- (1) (a), (b) आणि (c)
- (3) (a), (b) आणि (d) (4) (a), (c) आणि (d)

Which of the following Directive Principles were not mentioned in the original subbut are included by the 42nd Amendment ?

(2)

- (a) To secure living wage, a decent standard life and social and set and to workers.
- (b) To take steps to secure participation of workers in the management
- (c) To promote equal justice and provide free legal aid to poor.
- (d) To protect and improve the environment and to safeguard forests and wildlife

Answer options :

- (1) (a), (b) and (c) (2) (b), (c) $a_{a,b} = 0$
- (3) (a), (b) and (d) (4) (a), (c) $a o \pm a n$

- **19.** ______ मधील विविध जाती धर्माच्या कामगारांनी केलेल्या संपाला जवाहरलाल नेहरू आणि व्ही.व्ही. गिरी यासारख्या राष्ट्रीय नेत्यांनी पाठिंबा दिला होता.
 - (1) गिरणी कामगार संघटना
 - (2) लीग फॉर स्ट्रगल अगेन्स्ट फॅशिझम ॲन्ड इम्पीरिॲलिझम
 - (3) खरगपूर लोकोमोटिव्ह रिपेअर ॲन्ड मेन्टेनन्स वर्कशॉप
 - (4) सदर्न मराठा रेल्वे

The strike in ______ by workers of different communities was supported by national leaders like Jawaharlal Nehru and V. V. Giri.

- (1) Girni Kamgar Union
- (2) League for struggle against Fascism and Imperialism
- (3) Kharagpur Locomotive Repair and Maintenance Workshop
- (4) Southern Maratha Railways

20. योग्य कथन/कथने ओळखा :

- (a) अनुच्छेद 47 प्रमाणे सर्व बालकांना वयाच्या 14 वर्षापर्यंत मोफत व सक्तीचे शिक्षण असावे.
- (b) 86 व्या घटनादुरुस्तीद्वारे 6 ते 14 वर्षापर्यंतच्या मुलांसाठी शिक्षण हे मूलभूत अधिकारामध्ये समाविष्ट करण्यात आले.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) कथन (a) बरोबर, कथन (b) चुकीचे.
- (2) कथन (a) चुकीचे, कथन (b) बरोबर
- (3) दोन्ही कथने (a) आणि (b) बरोबर आहेत.
- (4) दोन्ही कथने (a) आणि (b) चुकीची आहेत.

Select the correct statement/statements :

- (a) Article 47 provides for free and compulsory education for all children upto the age of 14.
- (b) Eighty sixth Amendment made education a fundamental right for children of 6 to 14 years.

Answers options :

- (1) Statement (a) correct, statement (b) incorrect
- (2) Statement (a) incorrect, statement (b) correct
- (3) Both the statements (a) and (b) are correct
- (4) Both the statements (a) and (b) are incorrect

Α

विभाजनानंतरच्या आंध्र प्रदेशाची राजधानी अमरावती ____ सारखी बनविली जाणार आहे. 21. ॲमस्टरडॅम सिंगापूर लॉस एंजलीस (1)शांघाय (2)(3)(4)Amravati, the capital of Andra Pradesh after bifurcation, is to be modelled on the lines of Shanghai Singapore (3)Amsterdam (4)Los Angeles (1)(2)पुढील विधाने वाचून त्यात कोणत्या संघटनेचे वर्णन केले आहे ते ओळखा : 22. 1875 पासून दर रविवारी हा समाज प्रार्थना सभा घेत असे. (a) त्यांनी पुण्यात 'सुशिक्षणगृह' सुरू केले. (b)विद्यार्थ्यांसाठी निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा आयोजित केल्या जत. (c) 1873 पासून होच्या कार्याला सुरुवात झाली. (d) पर्यायी उत्तरे : (1)आर्य महिला समाज सत्यशोधक समाज (3)प्रार्थना समाज ब्रह्मो समाज Read the following statements and state which organization is described there by : (a) From 1875, every Sunday the association used to have its prayer meetings. It established 'Sushikshangriha' in Pune. (b) (c) Arranged essay competitions, elocution competitions for the students. (d) It had started functioning from 1873. **Answer Options :** (1)Arya Mahila Samaj (2)Satyashodhak Samaj (3)Prarthana Samaj (4)Brahmo Samaj

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

TO7				14					
23.	भारताः	च्या राज्यघटनेच्या सरनाम्यामध्ये काल	गंतराने व	काय सम्मिलित झाले ?					
	(a)	(a) राष्ट्राची एकता (राष्ट्राची अखंडता					
	पर्यार्थ	ो उत्तरे :							
	(1)	केवळ (a)	(2)	केवळ (b)					
	(3)	दोन्ही	(4)	दोन्ही प्रथमपासूनच सम्मिलित होते					
	Wha	t was added to the Preamble	of th	he Indian Constitution later ?					
	(a)	Unity of the Nation	(b)	Integrity of the Nation					
	Answer options :								
	(1)	Only (a)	(2)	Only (b)					
	(3)	Both	(4)	Both the terms were there since the beginning					
24.		ल विधाने विचारात घ्या :							
	(a)	सर्व पोलस ठाणी ऑनलाईन जोडले	। जाणा	ारे महाराष्ट्र हे देशातील पहिले राज्य आहे.					
	(b)	सी.सी.टी.व्ही. निगराणीखाली असले	ज्ले मु णे	गे हे देशातील पहिले शहर ठरले आहे.					
	पर्यार्य	ो उत्तरे :		2					
	(1)	विधान (a) बरोबर, (b) चूक.		(2) विधान (b) बरोबर, (a) चूक.					
	(?)	दोन्हीही विधाने चुकी की अहेत.		(4) दोन्हीही विधाने बरोबर आहेत.					
	Consider the following statements :								
	(a) Maharashtra is the first state in the country in which all the police stations are connected online.								
	(b)	Pune is the first CCTV surve	eillan	nce city in the country.					
	. <u>A</u> DS1	wer options :							
	(1) Statement (a) is correct, (b) is false.								
	(Å)	Statement (b) is correct, (a) :	is fals	se.					
	(3)	Both the statements are fals	e.						
	4	Both the statements are con	rect.						

Α

- 25. खालोलपैकी कोणते विधान सत्य आहे?
 - (1) बेरुबरी खटल्यात सर्वोच्च न्यायालयाने सरनामा हा राज्यघटनेचा भाग असल्याचा निर्णय दिला होता.
 - (2) केशवानंद भारती खटल्यात सर्वोच्च न्यायालयाने सरनामा हा राज्यघटनेचा भाग नसल्याचा निर्णय दिला होता.
 - (3) सरनाम्यामध्ये आतापर्यंत घटनादुरुस्तीद्वारे दोन वेळा बदल करण्यात आलेले आहेत.
 - (4) वरील एकही नाही.

Which one of the following statements is true?

- (1) In the Berubari case Supreme Court held that the Preamble is a part of the Constitution.
- (2) In the Keshavananda Bharati case Supreme Court held that the Preamble is not a part of the Constitution.
- (3) The Preamble has been amended twice so far.
- (4) None of the above
- 26. उष्ण कटिबंधीय शुष्क पानझडी अरण्यात पुढीलपैकी कोणती झाडे आढळतात?
 - (a) सागवान
 (b) सिसम
 (c) अंजन
 (d) तिवर
 (e) हिरडा

 पर्यायी उत्तरे :
 (1) (a), (c), (d), (e)
 (2) (c), (d), (e)
 - (3) (a), (b), (c) (4) (a), (b), (c), (e)

Which of the following trees are found in the tropical dry deciduous forests ?

- (a) Teak (b) Sisam (c) Anjan (d) Tivar (e) Hirda Answer Options :
- (1) (a), (c), (d), (e) (2) (c), (d), (e)
- (3) (a), (b), (c) (4) (a), (b), (c), (e)

27.	आला	J	गनांचा,	विशेषकरून मुसलमान शेतकऱ्यांचा पाठिंबा मिळविता				
	(1)	भारत छोडो आंदोलनाची	(2)	दांडी यात्रेची				
	(3)	स्वदेशी चळवळीची	(4)	शेतकरी चळवळीची				
		The main drawback of thewas that it was not able to garner the support Muslims and especially of the Muslim peasantry.						
	(1)	.) Quit India Movement (2) Dandi March						
	(3)	Swadeshi Movement	(4)	Peasants Movement				
28.	ब्रिटीश	गांनी महाराष्ट्रात रयतवारी पद्धत का लागू केल	ठी ?	S.				
	(a)	जभिनदारीला आळा घालण्यासाठी						
	(b) कायमधारा पद्धतीमधील दोष दूर करण्यासाठी							
	(c)	जमिनीची मोजणी करण्यासाठी						
	(d)	शेतकऱ्यांचा फायदा करण्यासाठी	X					
	पर्यायं	ो उत्तरे :	0					
	(1)	(a) आणि (b) फक्त	(2)	(c) फक्त				
	(3)	(a) आणि (d) फक्त	(4)	(d) फक्त				
	Why	did the British apply Rayatwari s	ystem	in Maharashtra ?				
	(a)	To control Landlordism						
	(b)	To remove the drawbacks of the	perma	inent settlement system				
	(c)	To measure Land						
	(d)	For the benefit of the farmers						
	Ansv	wer Options :						
	(1)	(a) and (b) only	(2)	(c) only				
	(3)	(a) and (d) only	(4)	(d) only				

TO7

A

17

- 29. श्रीपाद अमृत डांगे, शौकत उस्मानी, मुझफ्फर अहमद व नलिनी गुप्ता यांना ज्या खटल्यात चार वर्षांच्या कारावासाची शिक्षा झाली तो खटला कसा ओळखला जातो ?
 - (1) कानपूर कट (2) मीरत कट
 - (3) काकोरी कट (4) वरीलपैकी नाही

What is the case in which, Shripad Amrut Dange, Shaukat Usmani, Muzaffar Ahmed and Nalini Gupta were sentenced to four years imprisonment, known as ?

(1) Kanpur Conspiracy (2) Meerut Conspiracy

(3) Kakori Conspiracy (4) None of the above

- 30. अखिल भारतीय महिला परिषदेच्या पहिल्या सभेच्या अध्यक्षा 💷 ि होत्या.
 - (1) विजयालक्ष्मी पंडित
 - (2) सांगलीच्या राणीसाहेब
 - (3) महाराणी चिमाबाईसाहेब गायकवाड
 - (4) विजयाराजे शिंदे

The President of the first meeting of the All India Women's Conference was ______

- (1) Vijayalaxmi Pandit
- (2) The Ranisaheb of Sangli
- (3) Maharani Chimabaisaheb Gaikwad
- (4) Vijayaraje Shinde

- 31. 1892 च्या फॅक्टरी ॲक्ट प्रमाणे :
 - (a) स्त्री कामगारांना 11 तास काम करण्यास परवानगी देण्यात आली.
 - (b) स्त्री कामगारांना दुपारच्या वेळी अर्धा तास विश्रांती देण्यात आली.
 - (c) स्त्री-पुरुष कामगारांचे आठवड्याच्या कामाचे साठ तास निश्चित करण्यात आले.
 - (d) आठवड्यातून एक सुट्टी कामगारांना देण्यात आली.
 - पर्यायी उत्तरे :
 - (1) (a), (b) आणि (d) फक्त
 - (3) (d) फक्त

(4) (a) फव

(c) फक्त

(2)

ers.Ir

According to 1892 Factory Act :

- (a) Female workers were allowed to work for eleven hours.
- (b) Female workers were allowed to have rest for half an hour in the afternoon.
- (c) The weekly working hours of male and female workers were determined to be 60 hours.
- (d) One holiday in a week was granted to the workers.

Answer Options :

- (1) (a), (b) and (d) only (2) (c) only
- (3) (d) only (4) (a) only

A

32.

TO7

- (1) कुंजविहारी (2) कुसुमाग्रज
- (3) गोविंद (4) नारायण केशव बेहेरे

Who from amongst the following poets wrote the poem 'Bheten Nau Mahinyani' (See you in nine months) to commemorate the bravery of a prisoner who was to be hanged for participating in Chauri - Chaura incident ?

- (1) Kunjvihari
- (3) Govind

ल्लीताबाई

काशी

मुंदर

- (2) Kusumagraj
- ovind
- (4) Narayan Keshav Behere

34. जोड्या जुळवा :

(a)

(b)

(c)

(d)

- मोतीबाई (i) राणीने झाशी सोडल्यापासून तिच्याबरोबर सावली सारखी होती.
 - (ii) राणी लक्ष्मीबाई सारखी दिसणारी तिची दासी
 - (iii) झाशोच्या राणीची महत्त्वाची सरदार.
 - (iv) झाशीच्या राणीच्या हेरखात्याची प्रमुख.
 (d)
 (i)
 (iv)
- पर्यायी उत्तरे :
- (a) (b) (c) (d) (1) (iv) (iii) (ii) (i) (2) (i) (ii) (iii) (iv)
- (2) (i) (ii) (iii) (iv) (3) (i) (ii) (iv) (iii)
- (4) (iii) (i) (iv) (ii)
- Match the following :
- (a) Motibai
- (b) Lalitabai
- (c) Kashi 🔨
- (d) Munder
- Remained with the queen like her shadow, from the time she left Jhansi.
- (ii) Queen Lakshmibai's maid, who looked like her.
- (iii) Important officer of the queen of Jhansi.
- (iv) Incharge of the espionage department of the queen of Jhansi.

Answer Options :

(**d**) **(**a) (b) (c) (1)(iv)(iii) (ii) (i) (2)(i) (ii) (iii) (iv)(3)(i) (ii) (iii) (iv)(4)(iii) (i) (iv) (ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

(i)

35. वॉर कौन्सीलचे सभासद व ते जेथून आले होते त्या ठिकाणांच्या जोड्या लावा :

(a)	जी.व्ही. केतकर				(i)	पुणे
(b)	व्ही.व्ही. आठल्ये				(ii)	सातारा
(c)	एस.र्प	ो. पटव	र्धन		(iii)	रत्नागिरी
(d)	व्ही.व्ह	री. दस्त	ने		(iv)	भूसावळ
पर्यार्थ	ो उत्तरे	:				
	(a)	(b)	(c)	(d)		
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)		
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)		
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)		
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)		R Contraction of the second se
Match the following members of			nembers of	the V	Var Council with the Places they came from :	
(a)	G. V	. Ketk	ar	·N	(i)	Pune
(b)	V. V	. Atha	alye		(ii)	Satara
(c)	S. P.	Patw	ardha	n	(iii)	Ratnagiri
(d)	V. V	. Dast	ane		(iv)	Bhusawal
Ans	swer Options :					
•	(a)	(b)	(c)	(d)		
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)		
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)		
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)		
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)		

. TO7

22

(1)	सुब्बालक्ष्मी	(2)	सरलादेवी
-----	---------------	-----	----------

(3) अंबूजम्माल (4) अम्मू स्वामीनाथन

She was the First Hindu widow in Madras to study B.A. She was threatened with excommunication. She was harassed in the streets. She completed her B.A. in 1911. Though she did not become a Christian, she was affectionately known as a 'Sister', who is she ?

	she ?	,		
	(1)	Subbalakshmi	(2)	Sarladevi
	(3)	Ambujammal	(4)	Ammu Swaminathan
37.	'डेक्व	न रयत समाज' ही संस्था कोणाच्या पुढाकार	ाने स्था	पन झाली होती ?
	(a)	आण्णासाहेव लठ्ठे	(b)	वालचंद कोठारी
	(c)	मुकूंदराव पाटील	(d)	दिनकरराव जवळकर
	पर्याय	गी उत्तरे :		
	(1)	(a), (b) आणि (c) फक्त	(2)	(a), (b) आणि (d) फक्त
	(3)	(a), (c) आणि (d) फक्त	(4)	(a) आणि (d) फक्त
	Who	took the initiative to establish 'De	eccan	Rayat Samaj' ?
	(a)	Annasaheb Latihe	(b)	Walchand Kothari

(d)

(2)

(4)

Dinkar rao Javalkar

(a), (b) and (d) only

(a) and (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Mukundrao Patil

(a), (b) and (c) only

(a), (c) and (d) only

Answer Options :

(c)

(1)

(3)

36 1855 मध्ये पुंखर सरकारों 1 कीरो २,555 केंद्र की कि स्वलादी बांधण्यासाठी उभारहे, परंतु :	A					? ?						797
In 1855, the Bombay government raised a loan of 2 crore rupees for the construction roads, canals etc. but the money was used in	3 6	1855 मध्				· - Ai (ः इत्यादी द	गंधण्यासा	ठी उभ	।।रले, प	रंतुः
roads, canals etc. but the money was used in		(1) मर	ठा युद्ध	(2)	अफगाण	युद्ध	(3)	जमां युद्ध		(4)	मैसुर ः	
39. पुढील वाक्यांवरून व्यक्ती ओळखा : जांचा घर, को प्रशिक एका प्रथान कर राज्य कर राज्य कर हो। (1) वा.र., कोढास (3) क(सनेदरस मुळना) (4) कवा नमेंद (3) क(सनेदरस मुळना) (4) कवा नमेंद (5) क(सनेदरस मुळना) (4) कवा नमेंद (5) क(सनेदरस मुळना) (4) कवा नमेंद (5) क(सनेदरस मुळना) (4) कवा नमेंद (6) क(सनेदरस मुळना) (4) कवा नमेंद He was born at Tankara in Morvi on 7 th March 1824. His father's name was Ambashank Ambashankar was very orthodox. (1) V. R. Kothari (2, 100) or anda Saraswati (3) Karsondas Mulji (4) Kavi islamad 40. वातीयवादाची सुरुवात या बिटीश इतिहासकार्पनी, ज्याने भारतीय इतिहासाच्या प्राचीन दर काळ व मध्ययुगीन काळाला मुस्लीम काळ असे संबोधिले होते, त्यानी केली असे म्हणाबे लगेल, (1) अँर्तोल्ड टॉयनबी (2) जेम्स मील (3) वारल्ड दॉयनबी (2) जेम्स मील (3) वारल्ड दॉयनबी (2) विश्व विद्या मील (1) अँर्तोल्ड टॉयनबी (2) विश्व विद्या मांत (3) वारल्ड दॉयनबी (2) विश्व विद्या मांत (3) वारल्ड दॉयनबी (2) वेश्व विं दिं त्याने केली असे म्हणाबे लगेल, (1) अँर्तोल्ड टॉयनबी				-					ipees fo	r the	constr	uction e
 भाषा अभ करी अधीर एका थल र कर रहेव के साम के स्वित्त कि ताब क्रेंग्रे ताब क्रेंग्रे के सिंखम कर हैं। (1) बा.स. कोटास (4) कवो नमंद (3) कर्सनेदरस मुळजा (4) कवो नमंद (4) कवो नमंद (5) करसनेदरस मुळजा (4) कवो नमंद (6) कर तर के के कि के के कि के कि के कि के के कि के के कि के के कि के कि के के के कि के के के के के के कि के के के के कि के के		(1) Ma	aratha War	(2)	Afghar	i War	(3)	Burma W	√ar	(4)	Myso	re Viar
 शर्मलग नग गो फे (1) बा.स. कोटास (3) करसनेदास मुळजा (4) कवो नमंद (3) करसनेदास मुळजा (4) कवो नमंद (4) कवो नमंद (5) कवो नमंद (6) कवो नमंद (7) कवो नमंद (8) कवो नमंद (9) कवो नमंद (1) ए. ह. Sone from the statement of a constant (1) V. R. Kothari (2) Dighter and a Saraswati (3) Karsondas Mulji (4) Kavi islamad 40. जातीयवादाची सुरुवात या ब्रिटीश इतिहासकार्यनी, ज्याने भारतीय इतिहासाच्या प्राचीन दवान काळ व मध्ययुगीन काळाला मुस्लीम काळ असे संबोधिले होते, त्यानी केली असे म्हणावे लागेल. (1) अँर्ताल्ड टॉयनबी (2) जेम्स मील (3) चार्व्हत दवादानी (4) किया मिलन (3) चार्व्हत दवादानी (4) किया मिलन (3) चार्व्हत दवादानी (4) किया प्रांग केली असे म्हणावे लागेल. (1) अँर्त्ताल्ड टॉयनबी (2) जेम्स मील (3) चार्व्हत दवादानी (4) किया मिलन (3) चार्व्हत दवादानी (4) किया मिलन (4) किया प्राचीन दवाती (5) जेम्ड मीलन (6) चिंग प्रांग केली असे म्हणावे लागेल. (7) अँर्व्हत दवादानी (8) पि प्रांग को को का का said to have been made by the constant who described the ancient period of Indian history as the Hindu period and Medieval period as the Muslim period. (1) Arnold Toynbee (1) James Still (3) Charles Emerson (4) V A. Smith 41. भारतात सागरी मत्स्य उत्पादनात खालील्येकी कोणते राज्य अग्रेसर आहे ? (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाड्र (3) महाराष्ट (4) केरळ Which of the following states of India is a leading producer of sea Fish ? 	39.	पुढील त्राव	यांवरून व्यक्ती	ओळखा	:		-				••	
Recognic 1 the Corson from the statement of a correct of the correct of the mass of the correct of the statement of the March 1824. His father's name was Ambashank Ambashankar was very orthodox. (1) V. R. Kothari (2, D3) or undo Saraswati (3) Karsondas Mulji (4) (4) Kavi idarmad 40. जातीयवादाची सुरुवात या ब्रिटीश इतिहासकारांनी, ज्याने भारतीय इतिहासाच्या प्राचीन काळ न मध्ययुगीन काळाला मुस्लीम काळ असे संबोधिले होते, त्यानी केली असे म्हणाबे लागेल. (1) अँर्गॉल्ड टॉयनबी (2) (1) अँर्गॉल्ड टॉयनबी (2) (3) चारळ्ड रायतबी (2) (1) अँर्गॉल्ड टॉयनबी (2) (3) चारळ्ड रायतबी (2) (4) किए 9, मिंगद (3) चारळ्ड रायतबी (4) (4) किए 9, मिंगद (5) चारळ्ड रायतबी (2) (6) किए 9, मिंगद (1) Arold Communalism is said to have been made by				i₩11-4	18 2000					<u>अंचा</u> रांग	₩ हे	
Recognic 1 the Corson from the statement of a correct of the correct of the mass of the correct of the statement of the March 1824. His father's name was Ambashank Ambashankar was very orthodox. (1) V. R. Kothari (2, D3) or undo Saraswati (3) Karsondas Mulji (4) (4) Kavi idarmad 40. जातीयवादाची सुरुवात या ब्रिटीश इतिहासकारांनी, ज्याने भारतीय इतिहासाच्या प्राचीन काळ न मध्ययुगीन काळाला मुस्लीम काळ असे संबोधिले होते, त्यानी केली असे म्हणाबे लागेल. (1) अँर्गॉल्ड टॉयनबी (2) (1) अँर्गॉल्ड टॉयनबी (2) (3) चारळ्ड रायतबी (2) (1) अँर्गॉल्ड टॉयनबी (2) (3) चारळ्ड रायतबी (2) (4) किए 9, मिंगद (3) चारळ्ड रायतबी (4) (4) किए 9, मिंगद (5) चारळ्ड रायतबी (2) (6) किए 9, मिंगद (1) Arold Communalism is said to have been made by		(1) वा.	रा. कोठारां			<i></i>	7÷		\mathbf{C}			
Recognit : the construction from the statement of grades in the statement of grades in the statement of grades in the statement of the statement		(3) कर	सनदःस मुळजा			(4)	লগ	नमंद 🗾				
He was born at Tankara in Morvi on 7 th March 1824. His father's name was Ambashank Ambashankar was very orthodox. (1) V. R. Kothari (2, 1);) or unda Saraswati (3) Karsondas Mulji (4) Kavi isamad 40. जातीयवादाची सुरुवात या जिटीश इतिहासकारांनी, ज्याने भारतीय इतिहासाच्या प्राचीय द्वारा = 1 काळ व मध्ययुगीन काळाला मुस्लीम काळ असे संबोधिले होते, त्यानी केली असे म्हणावे लागेल. (1) अँर्नॉल्ड टॉयनबी (2) जेम्स मंग्ल (3) चाइल्ड द्वारा = 1 (4) किली प्रत्ये म्हणावे लागेल. (1) अँर्नॉल्ड टॉयनबी (2) जेम्स मंग्ल (3) चाइल्ड द्वारा = 1 (4) किली प्रत्ये म्हणावे लागेल. the contract field of the second of field in history as the Hindu period and of Medieval period as the Muslim period. (1) Arnold Toynbee (2) ोबाल्ड Atil (1) Arnold Toynbee (2) ोबाल्ड Atil (1) Arnold Toynbee (2) ोबाल्ड Atil (1) भारतात सागरी मत्स्य उत्पादनात खालील्पैकी कोणते राज्य आंग्रेसर आहे ? (3) महाराष्ट्र (4) (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र (4) (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र कराद												
 (3) Karsondas Mulji (4) Kavi islamad 40. जातीयवादाची सुरुवात या ब्रिटीश इतिहासकारांनी, ज्याने भारतीय इतिहासाच्या प्राचीन दवला काळ व मध्ययुगीन काळाला मुस्लीम काळ असे संबोधिले होते, त्यानी केली असे म्हणावे लगेल. (1) अँर्रनॉल्ड टॉयनबी (2) जेम्स मील (3) चार्ल्ड द्वारा (3) विष्ठ ए, भिनद A beginning of communalism is said to have been made by, the comhistorian who described the ancient period of Indian history as the Hindu period and Medieval period as the Muslim period. (1) Arnold Toynbee (2) विष्ठ ए, भिनद (3) Charles Emerson (4) V A. Smith 41. भारतात सागरी मेल्स्य उत्पादनात खालीलपैकी कोणते राज्य अग्रेसर आहे? (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र (4) केरळ Which of the following states of India is a leading producer of bea Fish ? 												
 40. जातीयवादाची सुरुवात या ब्रिटीश इतिहासकारांनी, ज्याने भारतीय इतिहासाच्या प्राचीन काळ व मध्ययुगीन काळाला मुस्लीम काळ असे संबोधिले होते, त्यानी केली असे म्हणावे लागेल. (1) अँर्(नॉल्ड टॉयनबी (2) जेम्स मील (3) चार् ल्य देवरावा (4) विष्ठ ए. विवय (4) किए विष्य (4) किए विषय (4) किए व्य (4) विषय (4) वव) (4) विषय (4) विषय (4) वव) (4) व्य		(1) V.	R. Kothari			(2)	Do).	ar inda Sa	araswat	i		
काळ व मध्ययुगीन काळाला मुस्लीम काळ असे संबोधिले होते, त्यानी केली असे म्हणावे लगेले. (1) अँर्नॉल्ड टॉयनबी (2) जेम्स मील (3) चार्ल्ट २०००) (4) किए मिनद A beginning of communalism is said to have been made by, the com- historian who described the ancient period of Indian history as the Hindu period and - Medieval period as the Muslim period. (1) Arnold Toynbee () James Atill (3) Charles Emerson (4) V A. Smith 41. भारतात सागरी मत्स्य उत्पादनात खालीलपैकी कोणते राज्य अग्रेसर आहे ? (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र (4) केरल Which of the following states of India is a leading producer of Sea Fish ?		(3) Ka	rsondas Mul	ji		(4)	Kavi	ikarmad				
 (1) अँर्नॉल्ड टॉयनबी (2) जेम्स मील (3) चार्ऌत २००० (4) हिंद्र ए. मिन्द A beginning of communalism is said to have been made by, the communation who described the ancient period of Indian history as the Hindu period and Medieval period as the Muslim period. (1) Arnold Toynbee (1) Arnold Toynbee (1) Annold Toynbee (2) जेम्स मील (3) Charles Emerson (4) V A. Smith 41. भारतात सागरी मत्स्य उत्पादनात खालीलपैकी कोणते राज्य अग्रेसर आहे? (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाड् (3) महाराष्ट्र (4) केरल Which of the following states of India is a leading producer of Sea Fish ? 	40.	जातीयवाद	ाची सुरुवात		या ब्रिट	शि इतिहास	गकारांनी	, ज्याने भारती	यि इतिहार	साच्या '	प्राचीन य	gi in statio
 (3) चार्ऌर द्वारा (4) विष ए मिन्द A beginning of communalism is said to have been made by, the cat historian who described the ancient period of Indian history as the Hindu period and Medieval period as the Muslim period. (1) Arnold Toynbee () James Atill (3) Charles Emerson (4) V A. Smith 41. भारतात सागरी मत्स्य उत्पादनात खालील्पैको कोणते राज्य अग्रेसर आहे ? (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र (4) केरळ Which of the following states of India is a leading producer of Sea Fish ? 		काळ व म	ध्ययुगीन काळाल	१ मुस्ली	म काळ अ	से संबोधित	ने होते, र	त्यानी केली अ	भसे म्हणाव	वे लागे	ਰ,	
A beginning of communalism is said to have been made by, the cat historian who described the ancient period of Indian history as the Hindu period and Medieval period as the Muslim period. (1) Arnold Toynbee () annes Still (1) Arnold Toynbee () annes Still (3) Charles Emerson (4) V A. Smith 41. भारतात सागरी मत्स्य उत्पादनात खालीलपैकी कोणते राज्य अग्रेसर आहे? (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र (4) केरल Which of the following states of India is a leading producer of Sea Fish ?		(1) সঁয়	नॉल्ड टॉयनबी	0		(2)	जेम्स	मील				
historian who described the ancient period of Indian history as the Hindu period and Medieval period as the Muslim period. (1) Arnold Toynbee (1) James Mill (3) Charles Emerson (4) V A. Smith 41. भारतात सागरी मत्स्य उत्पादनात खालीलपैकी कोणते राज्य अग्रेसर आहे ? (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र (4) केरल Which of the following states of India is a leading producer of Sea Fish ?		(3) আ	ल्य कारण	0		(4)	જિંદ છ	1++14				
(3) Charles Emerson (4) V A Smith 41. भारतात सागरी मत्स्य उत्पादनात खालीलपैकी कोणते राज्य अग्रेसर आहे ? (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र (4) केरळ Which of the following states of India is a leading producer of Sea Fish ?		historiar	n who describ	oed the	e ancient	period a						
 41. भारतात सागरी मत्स्य उत्पादनात खालीलपैकी कोणते राज्य अग्रेसर आहे? (1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र (4) केरल Which of the following states of India is a leading producer of Sea Fish ? 		(1) <u>A</u> í	nold Toynbe	е		(+))am	-s 5611				
(1) आंध्र प्रदेश (2) तामिळनाडू (3) महाराष्ट्र (4) केरळ Which of the following states of India is a leading producer of Sea Fish ?		(3) Cł	arles Emerso	on		(4)	ΥΔ	. Smith				
Which of the following states of India is a leading producer of Sea Fish ?	41.	भारतात स	गिरी मेल्स्य उत्पा	दनात ख	ग्रालीलप्रैक <u>ी</u>	कोणते राज	च अग्रेर	स आहे ?				
· · · ·		(1) आं	भ्र प्रदेश	(2)	तामिळना	द्	(3)	महाराष्ट्र		(4)	केरळ	
(1) Andhra Pradesh (2) Tunil Modu (3) Moharashtra (4) ****		Which c	f the followi	ng stai	tes of Ind	lia is a lo	ading	producer	ot Sea F	ish ?		

- 42. खालील विधानांचा विचार करा :
 - (a) भारतामध्ये 6 वर्षाखालील लोकसंख्येची टक्केवारी 2001 मध्ये 15.9% पासून 2011 मध्ये 12.1% एवढी घटली.
 - (b) 2011 च्या जनगणनेनुसार जम्मू आणि काश्मीर राज्य सोडून भारतातील इतर सर्व राज्यांत 6 वर्षाखालील लोकसंख्येची टक्केवारी घटली आहे.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) दोन्हीही (4) (a) किंवा (b) दोन्हीही नाही

Consider the following statements :

- (a) The proportion of population below 6 years of age has declined from 15.9% in 2001 to 12.1% in 2011 in India.
- (b) As per 2011 census the proportion of population below 6 years of age declined in all the states of India except the state Jammu and Kashmir.

Which of the above statements is/are true?

- (1) (a) only (2) (b) only
- (3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) or (b)
- 43. सोलापूर धुळे महामार्गावर पडणारी शहरे कोणती ?
 - (a) तुळजापूर (b) लातूर (c) बीड (d) उस्मानाबाद (e) चाळीसगाव
 - पर्यायी उत्तरे :
 - (1) (a), (b), (d), (e) (2) (a), (d), (c), (e)
 - (3) (b), (d), (e), (e) (4) (a), (b), (c), (e)

Which of the following towns fall on the Solapur-Dhule Highway ?

- (a) Tuljapur
 (b) Latur
 (c) Beed
 (d) Osmanabad

 (e) Chalisgao

 Answer Options :

 (1) (a), (b), (d), (e)
 (2) (a), (d), (c), (e)
- (3) (b), (d), (c), (e) (4) (a), (b), (c), (e)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

TO7

TO7

- 44. खालील विधाने पहा :
 - (a) मुंबईमध्ये 26 जुलै 2005 रोजी 900 मी.मी. पेक्षा जास्त पाऊस पडला होता.
 - (b) मावळ प्रदेशात पूर्वेकडून पश्चिमेकडे पर्जन्याचे प्रमाण वाढत जाते.
 - (c) दक्षिण कोकणात उत्तर कोकणापेक्षा पर्जन्याचे प्रमाण जास्त असते.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधान (a) आणि (b) बरोबर आहेत.
- (2) विधान (a) आणि (c) बरोबर आहेत.
- (3) विधान (b) आणि (c) बरोबर आहेत.
- (4) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत.

Observe the following statements :

- (a) Mumbai received more than 900 m.m. ramfall on 26th July 2005.
- (b) The rainfall increases from east to west in Mawal region
- (c) The South Konkan receives more rainfall than North Konkan.

Answer Options :

- (1) Statement (a) and (b) are correct
- (2) Statement (a) and (c) are correct
- (3) Statement (b) and (c) are correct
- (4) All the above statements are correct

45. खालील विधानांचा विचार करा :

- (a) भारताच्या एकूण रस्त्यांच्या लांबीची सर्वाधिक टक्केवारी (12.78%) उत्तर प्रदेश मध्ये असून, त्या खालोखाल अनुक्रमे महाराष्ट्र व राजस्थान ह्यांचा क्रमांक लागतो.
- (b) डांबरी रस्त्यांचे प्रती 100 चौ.कि.मी. लांबीचे जाळे हे गोवा राज्यात सर्वात जास्त असून (203.54) त्या खालोखाल केरळ व पंजाब राज्यांचा क्रमांक लागतो.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) बरोबर (2) (a) बरोबर (b) चूक
- (3) (a) चूक (b) बरोबर (4) (a) आणि (b) चूक

Consider the following statements :

- (a) Uttar Pradesh has the highest percentage of Road length in India at 12.78% followed by Maharashtra and Rajasthan respectively.
- (b) The length of surfaced roads per 100 sq. km is the highest in the state of Goa (203.54) followed by Kerala and Punjab respectively.

Answer Options :

- (1) (a) and (b) true (2) (a) true (b) false
- (3) (a) false (b) true (4) (a) and (b) false

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

Α

(d)

46. खालीलपैकी कोणते घटक कोकणात मासेमारी व्यवसाय वाढण्यास कारणीभूत झाले आहेत?

- (a) सरळ समुद्र किनारा (b) विस्तीर्ण समुद्र बुड
- (c) सहकारी संस्था
- पर्यायी उत्तरे :
- (1) (a), (b) आणि (c) (2)
- (3) (a) आणि (b) (4) वरील सर्व

Which of the following factors are responsible for the development of fishing in Konkan?

(b)

(d)

- (a) Straight coast line
- (c) Co-operative societies

Answer Options :

- (1) (a), (b) and (c)
- (3) (a) and (b)

(2) (b), (c) and (d)(4) All the above

सरकारी आधार

(b), (c) आणि (d)

Wide Continental shelf

Government support

- 47. खालील विधाने पहा :
 - (a) पश्चिम राजस्थानच्या वाळवंटात आढळणाऱ्या क्षारयुक्त मृदेस रेह अथवा कल्लार म्हणतात.
 - (b) भांगर मृदा नदीजवळ गाळाच्या संचयनाने तयार होते.
 - (c) खादर मृदा हिमालयाच्या पायथ्याशी आढळते.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे.
- (2) फक्त विधान (b) बरोबर आहे.
- (3) फक्त विधान (c) बरोबर आहे.
- (4) विधाने (a), (b) आणि (c) वरोबर नाहीत.

Observe the following statements :

- (a) The saline soil found in Western Rajasthan is known as Reh or Kallar.
- (b) Bhangar soil is formed of alluvial deposits near river.
- (c) Khaddar soil is found at the foot of Himalayas.

Answer Options :

- (1) Only statement (a) is correct
- (2) Only statement (b) is correct
- (3) Only statement (c) is correct
- (4) All the three statements (a), (b) and (c) are incorrect

27

खालीलपैकी कोणता राष्ट्रीय महामार्ग पनवेल आणि गोव्यास जोडतो? **48**. (1)NH 13 (2)NH 16 (3)NH 17 (4) NH 7 Which of the following National Highways connects Panvel with Goa? (1)NH 13 (2)NH 16 NH 17 (4) NH 7 (3)2011 च्या जनगणनेनुसार खालील विधाने पहा : 49. बिहार, पश्चिम बंगाल व केरळ ह्या राज्यांनी प्रति चौ.कि.मी. माणसांच्या घनतेचा 1000 हा आकडा ओलांडला (a) आहे. अरुणाचल प्रदेश, मिझोराम व सिक्कीम ह्या राज्यांची प्रति. चौ.कि.मी. माणसांची घनता 100 पेक्षा कमी आहे. (b)पर्यायी उत्तरे : (a) आणि (b) बरोबर (1)(a) बरोबर (b) चूक (2)(3)(a) चूक (b) बरोबर (a) आणि (b) चूक As per the 2011 census observe the following statements : Bihar, West Bengal and Kerala States have crossed the population density of 1000 (a) individuals per sq. km. (b) Arunachal Pradesh, Mizoram and Sikkim states have population density of less

(b) Arunachal Pradesh, Mizoram and Sikkim states have population density of less than 100 individuals per sq. km.

Answer Options :

1

A

- (1) (a) and (b) true (2) (a) true (b) false
- (3) (a) false (b) true (4) (a) and (b) false

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

- 50. खालील विधाने पहा :
 - महाराष्ट्रामध्ये भराठी, हिंदी व उर्दू भाषा बोलणाऱ्या लोकांच्या टक्केवारीतील क्रमांक प्रथम, द्वितीय व तृतीय आहेत.
 - (b) तसेच गुजराती, तेलगू, कन्नड आणि सिंधी भाषा बोलणाऱ्या लोकांची एकूण टक्केवारी ही उर्दू भाषा बोलणाऱ्या लोकांच्या टक्केवारीपेक्षा कमी आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) बरोबर (2) (a) बरोबर (b) चूक
- (3) (a) चूक (b) बरोबर (4) (a) आणि (b) चूक

Consider the following statements :

- (a) In terms of the percentage of people those speaking Marathi, Hindi and urdu stand first, second and third in Maharashtra.
- (b) Moreover the percentage of people speaking Gujrati, Telugu, Kannada and Sindhi together is less than the percentage of people speaking Urdu.

Answer Options :

 (1)
 (a) and (b) true
 (2)
 (a) true (b) false

 (3)
 (a) false (b) true
 (4)
 (a) and (b) false

51. कहरी बेसाल्ट खडक म्हणजे काय?

- (a) लाव्हारसाने तयार झालेला खडक
- (b) पोकळ्यांनी युक्त बेसाल्ट खडक
- (c) भेगामध्ये लाव्हारस थंड होऊन झालेला खडक

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) फक्त (b) (4) वरील सर्व

What is an Amygdaloidal rock?

- (a) A rock made of lava
- (b) A basalt rock with cavities
- (c) A rock formed by cooling of the lava in cracks

Answer Options :

(1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) Only (b) (4) All the above

29

52.	खालील विधाने पहा :												
	(a)	जेट वायुच्या प्रभावामुळे हिवाळ्यात काश्मिर व हिमाचल प्रदेशात पाऊस आणि हिमालयात बर्फ पडतो.											
	(b)	हिवाळ्यात तामीळनाडूमध्ये ईशान्य मान्सून वाऱ्यामुळे पाऊस पडतो.											
	(c)	बंगालमध्ये उन्हाळ्यात उष्ण हवेचे प्रवाह व	ाहतात त	यांना कालबैसाखी म्हणतात.									
	पर्यायी उत्तरे :												
	(1)	फक्त विधान (a) बरोबर आहे.	(2)	फक्त विधान (b) बरोबर आहे.									
	(3)	फक्त विधान (c) बरोबर आहे.	(4)	वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत.									
	Obse	erve the following statements :											
	(a)												
	(b)	Tamil Nadu receives rainfall in v	vinter	due to North East monsoon winds.									
	(c)												
	Ans	wer Options :											
	(1)	Only statement (a) is correct	Only statement (b) is correct										
	(3)	Only statement (c) is correct	(4)	All the above statements are correct									
53.	खाले	लि विधानांचा विचार करा :	9										
	(a)	एल. निनो प्रवाहाच्या वेळी दक्षिण प्रशांत महासागरातील पृष्ठभागावरील तापमानात वाढ होते.											
	(b)	वर्ष 2013 - 14 मध्ये भारतामध्ये भीषण दु	কোক ল	होता आणि त्यावेळी एल निनो प्रवाह प्रबळ होता.									
	वरील	भैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोब	र आहे/	(आहेत ?									
	(1)	फक्त (a)	(2)	फक्त (b)									
	(3)	(a) आणि (b) दोन्हीही	(4)	(a) आणि (b) दोन्हीही नाहीत									
	Con	sider the following statements :											
	(a)	During the time of El Nino pheno Pacific Ocean.	inenoi	n surface temperature goes up in the Southern									
	(b)	2013 - 14 was the year of severe	droug	ht in India which witnessed strong El Nino.									
	Which of the above statements is/are true ?												
	(1)	(a) only	(2)	(b) only									
	(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)												

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

A.

TO7	,							30						Α
54.	 महाराष्ट्रातील खालील नद्या पाणलोट क्षेत्राच्या क्षेत्रफ 							ाफळानुस	ार उत	त्या क्रमाने	लिहा :			
	(a)	বর্ঘা			(b)	कोय	ना		(c)	उल्हास	(d	I)	सावित्री	
	पर्याय	गी उत्तरे	:		• •				. ,			•		
	(1)	(a), (b), (c)	, (d)				(2)	(b),	(c), (d), ((a)			
	(3)		b), (d)	• •				(4)	• •	(c), (b), (
		-			ng rive	ers of	Mał	• •			-	rde	r of the	size of their
	catel	hment		;;							-			
	(a)	War			(b)	Koy	'na		(c)	Ulhas	(Ċ	l)	Savitri	
		wer O	-					(=)	<i>.</i>					
	(1)		b), (c)					(2)		(c), (d),		•		
	(3)	(a), (b), (d)), (c)				(4)	(d),	(c), (b),	(a)			
55.	 जोक	ा लावा										0		
55,	100		वे नाव				মান	ळस्थान			0			
	(a)	देवणी				(1)		मदनगर						
	(a)					(i)								
	(b)	डांगी	_			(ii)	नाग	•		70				
	(c)	गौळाः				(iii)	(iii) उस्माना		$\boldsymbol{\lambda}$	K				
	(d)	सोरटी	•			(iv)	रायग	गड	0	•				
	पर्यार	गी उत्तरे	:				. (
		(a)	(b)	(c)	(d)									
	(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)	5								
	(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)									
	(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)	O								
	(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)									
	Mat	ch the	follow	wing :			1.							
	()		r bree	ds			nd in							
	(a) (h)	Dev			(i) (ii)		nedn	agar						
	(b)	Dan Gou	-		(ii) (iii)	-	gpur nanal	had						
	(c) (d)	Sort			(iv)	Rai		Uau						
	• •	wer C		16 :	(11)	Itur	gau							
		(a)	(b)	(c)	(d)									
	(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)									
	(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)									
	(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)									
	(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)									
	·													

.

- 56. जसजशी भारतीय अर्थव्यवस्था विकसित होत आहे तसतसा शेतीचा स्थूल देशांतर्गत उत्पन्नातील वाटा कमी कमी होत आहे. आज तो केवळ 14.1 टक्क्यांवर आला आहे. असे असले तरीही देशाच्या अर्थव्यवस्थेत शेती महत्त्वाची आहे कारण :
 - (1) भारतीय अर्थव्यवस्था परंपरेने कृषिप्रधान राहिलेली आहे.

Α

- (2) शेती उद्योगाला मोठ्या प्रमाणावर अर्थसहाय्य (subsidy) मिळते.
- (3) शेतीमधून उद्योगांसाठी लागणारा कच्चा माल उत्पादित होतो.
- (4) शेतीक्षेत्र 50% हून अधिक लोकांना थेट रोजगार देत आहे.

It is seen that, in the process of development, the share of agriculture in gross domestic product is decreasing in Indian Economy. Today it is only 14.1 percent. Yet the agriculture is important in the nation's economy because :

- (1) Indian economy is traditionally agro based.
- (2) Agriculture gets subsidy at large scale.
- (3) Agriculture produces raw material for industries.
- (4) Agriculture provides direct employment to more than 50% of the population.

57.	जोड्य	ा जुळवा :	:					5	No no
		वर्गीकृत	र व्या	पारी बँ	का 2014			संख्या	×
	(a)	- सार्वजनि	क क्षे	त्रातील	वँका		(i)	21	
	(b)	खाजगी	क्षेत्रात	रील बँव	ন		(ii)	26	
	(c) (c)	भारताती					(iii)	64	
		प्रादेशिक							
	(d)		אזע נ	ાળ બાબ)		(iv)	4.5	
	पयार	गि उत्तरे :							
			(b)	(c)	(d)	()			
	(1)		(ii)	(iii)	(iv)				
	(2)		(i)	(iv)	(iii)				
	(3)	(iv) ((iii)	(ii)	(i)				
	(4)	(iii) ((iv)	(i)	(ii)				
	Mate	ch the g	rour	25 :					
		Sched	ulec	l Con	nmercial	Banks 2	014	Nun	nber
	(a)	Public	Seci	tor Ba	nks			(i)	21
	(b)	Privat	e Sec	ctor B	anks			(ii)	26
	(c)	Foreig	n Ba	inks ii	n I n dia			(iii)	64
	(d)	Regior						(iv)	43
	Ans	wer Op							
		(a) ((b)	(c)	(d)				
	(1)	(i) ((ii)	(iii)	(iv)				
	(2)		(i)	(iv)	(iii)				
	(3)		(iii)	(ii)	(i)				
	(4)		(iv)	(i)	(ii)				

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

TO7

26 3	गॅगस्ट 2010 रोजी खालीलपैकी कोणती बैंव	फ, स्टे ट	बँक ऑफ इंडियामध्ये विलीन करण्यात आली?
(1)	दि स्टेट बँक ऑफ हैदराबाद	(2)	दि स्टेट बँक ऑफ मैसूर
(3)	दि स्टेट बैंक ऑफ त्रावणकोर	(4)	दि स्टेट बँक ऑफ इंदौर

Which of the following Banks was merged with SBI on August 26, 2010 ?

- The State Bank of Hyderabad (1)(2)The State Bank of Mysore
- (3)The State Bank of Travancore (4)The State Bank of Indore

निर्यातीला प्रोत्साहन देण्यासाठी भारत सरकारने अनेक मंडळे आणि संघटना स्थापन केल्या आहेत. त्या या आहेत : 59.

32

- निर्यात विकास मंडळ (a)
- शेती आणि प्रक्रियायुक्त अन्नपदार्थ निर्यात विकास मंडळ (b)
- वस्तू मंडळे (c)
- पायाभूत सुविधा विकास आणि वित्तीय महामंडळ (d)

पर्यायी उत्तरे :

- (a) बरोबर आहे (1)
- (c) बरोबर आहे (3)

(a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत (2)

(a), (b) आणि (d) बरोबर आहेत

Government of India has set up various councils and organisations for the promotion of Export. These are :

(4)

- Export Promotion Council (a)
- Agricultural and Processed Food Product Export Development Authority (b)
- Commodity Boards (c)
- (d) Infrastructure Development and Finance Corporation

Answer Options :

- (1)(a) is correct (2)(a), (b) and (c) are correct
- (a), (b) and (d) are correct (3)(c) is correct (4)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

58.

- 60. लोकसंख्या संक्रमणाच्या दुसऱ्या टण्प्यावर :
 - (1) जन्मदर उच्च परंतु मृत्युदर वेगाने घटतो
 - (2) जन्मदर कमी परंतु मृत्युदर वेगाने वाढतो
 - (3) मृत्युदर अधिक राहतो परंतु जन्मदर वेगाने घटतो
 - (4) वरील एकही नाही

During the second stage of Demographic Transition :

- (1) Birth rate remains high but Death rate declines rapidly
- (2) Birth rate remains low but Death rate increases rapidly
- (3) Death rate remains high but Birth rate declines rapidly
- (4) None of the above
- 61. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना हा आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील पहिलाच अभूतपूर्व प्रमाणातील वेतनधारी रोजगार हमी कायदा आहे. त्याचे मुख्य यश पुढील बाबीत आहे :

ing

- (a) रोजगार संधीत वाढ
- (b) वेतन मिळकत वाढण्यास मदत
- (c) वित्तीय समावेशन
- (d) महिला सक्षमीकरणास मदत

पर्यांची उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) बरोबर आहेत.
- (2) (b) आणि (c) बरोबर आहेत.
- (3) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत. (4) वरील सर्व बरोबर आहेत.

Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme is the first ever Law Internationally, that Guarantees Wage Employment at an unprecedented scale. Its main achievements are :

- (a) Increasing Employment Opportunities
- (b) Enhancing Wage Earning
- (c) Financial Inclusion
- (d) Help to Women Empowerment

Answer Options :

- (1) (a) and (b) are correct (2) (b) and (c) are correct
- (3) (a), (b) and (c) are correct (4) All the above are correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

A

TO7					34						A
62.	भारत	ोय बँकांच्या एकू	ण कर्जपुरवत	ज्यापैकी अग्रग	गण्य क्षेत्राका	रेता		इतका	इतका कर्जपुरवठा अपेक्षित आहे.		
	(1)	40%	(2)	18%	(3	3)	35%		(4)	20%	
	Of t	he total credi	t of the In	dian bank	s		is exped	ted for t	he pri	iority sect	ю г .
	(1)	40%	(2)	18%	(3	3)	35%		(4)	20%	
63.) - 2014 या वर्षी 11त दिसुन येते.	भारतात	य	।। पिकाची ल	, शगव	ভ अन्न धा	न्याखालील	एकूण ।	क्षेत्राच्या सव	र्ता जास्त
	(1)	गहू	(2)	त्तांदूळ	(3	3)	ज्वारी		(4)	मका	
	In 2	:013-2014 the	largest a	area unde	r cultivat	ior	ı of the	food gra	ains i	n India y	was of
	(1)	Wheat	(2)	Rice	(3)	Jawar	3	(4)	Maize	
64.	(1) Vita	जीवनस ाची शक्यता अस के (K) min born.	ते. (2)	ारता प्रौढांमध्यं बी (B) ncy is very	Ċ	3)	ए (A)	(4)	सी (C)	
	(1)	К	(2)	В	()	3)	А	(4)	С		
65.	गार (GAAR) म्हणजे :										
	(1)	जागतिक कर	चुकवेगिरी वि	रोधातील निव	यम						
	(2)	(2) अमेरिकन सामान्य लेखा नियम									
	(3)	जागतिक लेखा	व परिक्षण	नियम							
	(4)	सर्वसाधारण क	र चुकवेगिरी	विरोधातील	नियम						
	GA	GAAR refers to :									
	(1) Global Anti Avoidance Rules										
	(2) General American Accounting Rules										
	(3)	Global Aud	liting and	Accountin	ıg Rules						
	(4)	General An	ti Avoida	nce Rules							

66.	सर्वस	ाधारण (निरोगी) म	ानवी डोव्व	याचा स्पष्ट दू	ष्टीचा टप	मा (ड	ो.डो.व्ही.) किती अ	भसतो ?					
	(1)	30 सें.मी.	(2)	15 सें.मी.		(3)	25 सें.मी.	(4)	40 सें.मी.				
	Wha	at is the distance	e of dist	inct vision	(DDV)	of a	normal human	eye ?					
	(1)	30 cm	(2)	15 cm		(3)	25 cm	(4)	40 cm				
67.) पासून मानवी वि गंकाचे		शांक (HDI) केली जाते.	ची व्या	ख्या ह	ो प्रत्येक पैलूतील	यश मापन	करणाऱ्या सामान्य				
	(1)	गणित मध्य	(2)	भूमितीय मध	त्र्य	(3)	मध्यक मूल्य	(4)	बहुलक मूल्य				
		e 2010 the Hum ces measuring a		-					of normalised				
. <u></u>	(1)	arithmetic me	an (2)	geometric	mean	(3)	median value	(4)	modal value				
68.	खालील विधाने विचारात घ्या :												
	(a)	(a) प्रधानमंत्री जन-धन योजना 28 ऑगस्ट 2014 रोजी सुरू करण्यात आली.											
	(b)	(b) ही योजना बैंक बचत खाते सुरू करण्यास प्रोत्साहन देते.											
	(c)	(c) ही योजना अपघात विमा आणि जोवन विमा पुखते.											
	(d) ही योजना अधिकर्ष सवलत देते.												
	पर्यायी उत्तरे :												
	(1)	(a) आणि (b) फ	क्त बरोबर	आहेत	(2)	(b) 3	नाणि (c) फक्त बरो	बर आहेत					
	(3)	(a), (b) आणि (c) फक्त ब	रोबर आहेत	(4)	वरील	सर्व विधाने बरोबर	. आहेत					
	Consider the following statements :												
	(a)	Pradhan Man	tri Jan-I	Dhan Yojan	ia was	Iaun	ched on Augus	st 28, 201	14.				
	(b)	The scheme e	ncourag	es opening	saving	g ban	k account.		د				
	(c)	It provides ac	cidental	insurance	and lif	e ins	irance.						
	(d)	It provides ov	erdraft	facility.									
	Answer Options :												
	(1)	(a) and (b) on	ly are co	orrect	(2)	(b) a	nd (c) only are	correct					
	(3)	(a), (b) and (c)	only a	re correct	(4)	All o	of these are corr	rect					

P.T.O.

Α

- 69. संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या लोकसंख्या निधीच्या, 'जागतिक लोकसंख्या अहवाल 2011 नुसार' भारताची लोकसंख्या 2025 मध्ये _____ इतकी होईल जेणेकरून चीनच्या 1.39 अब्ज लोकसंख्येच्या पुढे जाऊन जगातील लोकसंख्येच्या बाबतीत तो सर्वात मोठा देश ठरेल.
 - (1) 1.44 अब्ज (2) 1.46 अब्ज (3) 1.45 अब्ज (4) 1.47 अब्ज

According to United Nations Population Fund's 'State of World's Population Report 2011', India's population in 2025 will touch the _____ making India the most populous country in the World, over taking China's 1.39 billion population.

- (1) 1.44 billion (2) 1.46 billion (3) 1.45 billion (4) 1.47 billion
- 70. सुधारित लेखापरिक्षण प्रमाणक (एस.ए. 530) हे ______ शी संबंधित आहे.
 - (1) लेखापरिक्षण नमुना (2) लेखापरिक्षण नियोजून
 - (3) लेखापरिक्षण अहवाल (4) वरीलपैकी एकही नाही

Revised Standard on Auditing (SA 530) deals with

- (1) Audit Sampling (2) Audit Planning
- (3) Audit Report (4) None of the above

71. वीज बिलातील एका युनिटचे kWh ऊर्जा मूल्य किती ?(1) 36×10^5 ज्यूल्स(2) 38×10^5 ज्यूल्स(3) 40×10^5 ज्यूल्स(4) 42×10^5 ज्यूल्स

- A kWh energy corresponding to the value of one unit of electric bill is :
- (1) 36×10^5 Joules (2) 38×10^5 Joules (3) 40×10^5 Joules (4) 42×10^5 Joules

72. खगोलशास्त्राल समर्पित केलेली भारताची पहिली अंतरीक्ष उपग्रह वेधशाळा _____ होय.

- (1) ॲस्ट्रोनॉट (2) मार्स ऑर्बिटर मिशन
- (3) ॲस्ट्रोसॅट (4) यापैकी नाही

The first Indian space observatory satellite dedicated entirely to astronomy is _____

- (1) Astronaut (2) Mars Orbiter Mission
- (3) Astrosat (4) None of these

				37				TO7	
चष्म्य	ांचे भिंग	_ याप	ासून बनवतात.						
(1)	पायरेक्स काच	(2)	फ्लिंट काच		(3)	सामान्य काच	(4)	कोबाल्ट काच	
Lenses of spectacles are made of									
(1)	Pyrex glass	(2)	Flint glass		(3) Ordinary glass		(4)	Cobalt glass	
अमल	गममध्ये नितांत आवः	श्यक व	जय असते ?						
(1)	पारा	(2)	चांदी		(3)	लोह	(4)	प्लॅटिनम	
Wha	it does an amalga	am mi	ust contain ?			.0		·	
(1)	Mercury	(2)	Silver		(3)	Iron	(4)	Platinum	
कोळः	स्याच्या डिस्ट्रक्टिव्ह डि	इस्टिलेश्	ानने औद्योगिक	रसायने	प्राप्त व	होतात. डिस्ट्रक्टिव्ह 1	डेस्टिले	शन कसे केले जाते ?	
(1)	बर्फाच्या सहाय्याने			(2)	हवेच्य	। सहाय्याने			
(3)	पोकळीत			(4)	जमीन	ोखाली			
Destructive distillation of coal gives industrial organic chemicals. Destructive distillation is essentially carried out :									
(1) with the aid of ice			(2)	in the presence of air					
(3)	in the absence o	of air	K	(4)	belo	w the earth's sur	face		
 पुढील	ध्यैकी काय सोन्यासारर	 खे दिसते	ने म्हणून ''फूल्स्	 1् गोल्ड	"/ "	मुर्खांचे सोने'' असे अ	गेळखले	जाते ?	
(1)	हेमॅटाईट	(2)	मॅग्नेटाईट		(3)	सायडेराईट	(4)	पायराईट	
	0	the fo	llowing rese	embles	s gold	l in appearance a	and is	hence called as	
(1)	Hematite	(2)	Magnetite		(3)		(4)		
	 (1) Lens (1) अमल (1) What (1) (3) Destises (1) (3) Uestises (1) (3) Ugefice (1) (3) Ugefice (1) What 	(1) पायरेक्स काच Lenses of spectacles (1) Pyrex glass अमल्गममध्ये नितांत आवर (1) पारा (1) पारा (1) पारा What does an amalga (1) Mercury कोळश्याच्या डिस्ट्रक्टिव्ह वि (1) बर्फाच्या सहाय्याने (3) पोकळीत Destructive distillation is essentially carried of (1) with the aid of (3) in the absence of पुढीलपैकी काय सोन्यासारग (1) हेमॅटाईट What from amongst "Fools gold" ?	(1)पायरेक्स काच(2)Lenses of spectacles are mail(1)Pyrex glass(2)अमल्गममध्ये नितांत आवश्यक व(2)आपल्गममध्ये नितांत आवश्यक व(1)पारा(2)What does an amalgam mail(1)Mercury(2)कोळश्याच्या डिस्ट्रक्टिव्ह डिस्टिलेश(1)बर्फाच्या सहाय्याने(3)पोकळीतDestructive distillation of cois essentially carried out :(1)(1)with the aid of ice(3)in the absence of airपुढील्यैकी काय सोन्यासारखे दिसले(1)हेमॅटाईट(2)What from amongst the for "Fools gold" ?	Lenses of spectacles are made of (1) Pyrex glass (2) Flint glass अमल्गममध्ये नितांत आवश्यक काय असते ? (1) पारा (2) चांदी What does an amalgam must contain ? (1) Mercury (2) Silver कोळश्याच्या डिस्ट्रक्टिव्ह डिस्टिलेशनने औद्योगिक (1) बर्फाच्या सहाय्याने (3) पोकळीत Destructive distillation of coal gives ind is essentially carried out : (1) with the aid of ice (3) in the absence of air पुढीलिपैकी काय सोन्यासारखे दिसते म्हणून ''फूल्स् (1) हेमॅटाईट (2) मॅग्नेटाईट What from amongst the following rese "Fools gold" ?	चष्म्यांचे भिंग यापासून बनवतात. (1) पायरेक्स काच (2) फिल्टंट काच Lenses of spectacles are made of (1) Pyrex glass (2) Flint glass अमल्गममध्ये नितांत आवश्यक काय असते ? (1) पारा (2) चांदी What does an amalgam must contain ? (1) Mercury (2) Silver कोळश्याच्या डिस्ट्रक्टिव्ह डिस्टिल्रेशनने औद्योगिक रसायने (1) बर्फाच्या सहाय्याने (2) (3) पोकळीत (4) Destructive distillation of coal gives industria is essentially carried out : (1) with the aid of ice (2) (3) in the absence of air (4) पुढील्यैकी काय सोन्यासारखे दिसते म्हणून ''फूल्स् गोल्ड (1) हेमॅटाईट (2) मॅग्नेटाईट What from amongst the following resembles "Fools gold" ?	चष्टयांचे भिंग यापासून बनवतात. (1) पायरेक्स काच (2) फिलंट काच (3) Lenses of spectacles are made of (1) Pyrex glass (2) Flint glass (3) अमल्गममध्ये नितांत आवश्यक काय असते ? (1) पारा (2) चांदी (3) अमल्गममध्ये नितांत आवश्यक काय असते ? (1) पारा (2) चांदी (3) (1) पारा (2) चांदी (3) What does an amalgam must contain ? (1) Mercury (2) Silver (3) कोळश्याच्या डिस्ट्किटव्ह डिस्टिलेशनने औद्योगिक रसायने प्राप्त ग (1) बर्फाच्या सहाय्याने (2) हवेक्ट (3) पोकळीत (4) जमीन Destructive distillation of coal gives industrial org is essentially carried out : (1) with the aid of ice (2) in th (3) in the absence of air (4) below पुढीलपैकी काय सोन्यासारखे दिसते म्हणून ''फूल्स् गोल्ड''/ ''' (1) हेमॅटाईट (2) मॅग्नेटाईट (3) What from amongst the following resembles gold ''Fools gold'' ? (3) (3) (3) (4) <t< th=""><th>चष्म्यांचे भिंग थापासून बनवतात. (1) पायरेक्स काच (2) पिलंट काच (3) सामान्य काच Lenses of spectacles are made of (1) Pyrex glass (2) Flint glass (3) Ordinary glass अमल्गममध्ये नितांत आवश्यक काय असते ? (1) पारा (2) चांदी (3) लोह (1) पारा (2) चांदी (3) लोह What does an amalgam must contain ? (1) Mercury (2) Silver (3) Iron कोळश्याच्या डिस्ट्विटल्व डिस्टिलेशनने औद्योगिक रसायने प्राप्त होतात. डिस्ट्विटल्व दि डिस्ट्विटल्व दि डिस्ट्विटल्व दि (1) बर्फाच्या सहाय्याने (2) इवेव्या सहाय्याने (3) प्रिकळीत (1) बर्फाच्या सहाय्याने (2) हवेव्या सहाय्याने (3) प्रेकळीत (3) पोकळीत (4) जमीनीखाली Destructive distillation of coal gives industrial organic chemicals. If is essentially carried out : (2) in the absence of air (4) below the earth's sun पुढील्पैकी काय सोन्यासारखे दिसते म्हणून ''फूल्स् गोल्ड''/ ''मुर्खांच सोने'' असे 3 (1) हेस्टाईट (2) मॅग्नेटाईट (3)</th><th>चष्यांचे भिंग यापासून बनवतात. (1) पायरेक्स काच (2) फिलंट काच (3) सामान्य काच (4) Lenses of spectacles are made of (1) Pyrex glass (2) Flint glass (3) Ordinary glass (4) अमलगममध्ये नितांत आवश्यक काय असते ? (1) पारा (2) चांदी (3) लेह (4) What does an amalgam must contain ? (1) Mercury (2) Silver (3) Iron (4) कोळश्याच्या डिस्ट्विटव्ह डिस्टिलेशनने औद्योगिक रसायने प्राप्त होतात. डिस्ट्रकिटव्ह डिस्टिलेश (1) बर्फाच्या सहाय्याने (2) हवेच्या सहाय्याने (3) पोकळीत (4) जमीनीखाली Destructive distillation of coal gives industrial organic chemicals. Destru- is essentially carried out : (1) with the aid of ice (2) in the presence of air (3) in the absence of air (4) below the earth's surface पुढीलपैकी काय सोन्यासारखे दिसते म्हणून ''फूल्स् गोल्ड''/ '' मुर्खांचे सीने'' असे ओळखले (1) हेमॅटाइंट (2) मॅग्नेटाईट (3) सायडेराईट (4) What from amongst the following resembles gold in appearance and is</th></t<>	चष्म्यांचे भिंग थापासून बनवतात. (1) पायरेक्स काच (2) पिलंट काच (3) सामान्य काच Lenses of spectacles are made of (1) Pyrex glass (2) Flint glass (3) Ordinary glass अमल्गममध्ये नितांत आवश्यक काय असते ? (1) पारा (2) चांदी (3) लोह (1) पारा (2) चांदी (3) लोह What does an amalgam must contain ? (1) Mercury (2) Silver (3) Iron कोळश्याच्या डिस्ट्विटल्व डिस्टिलेशनने औद्योगिक रसायने प्राप्त होतात. डिस्ट्विटल्व दि डिस्ट्विटल्व दि डिस्ट्विटल्व दि (1) बर्फाच्या सहाय्याने (2) इवेव्या सहाय्याने (3) प्रिकळीत (1) बर्फाच्या सहाय्याने (2) हवेव्या सहाय्याने (3) प्रेकळीत (3) पोकळीत (4) जमीनीखाली Destructive distillation of coal gives industrial organic chemicals. If is essentially carried out : (2) in the absence of air (4) below the earth's sun पुढील्पैकी काय सोन्यासारखे दिसते म्हणून ''फूल्स् गोल्ड''/ ''मुर्खांच सोने'' असे 3 (1) हेस्टाईट (2) मॅग्नेटाईट (3)	चष्यांचे भिंग यापासून बनवतात. (1) पायरेक्स काच (2) फिलंट काच (3) सामान्य काच (4) Lenses of spectacles are made of (1) Pyrex glass (2) Flint glass (3) Ordinary glass (4) अमलगममध्ये नितांत आवश्यक काय असते ? (1) पारा (2) चांदी (3) लेह (4) What does an amalgam must contain ? (1) Mercury (2) Silver (3) Iron (4) कोळश्याच्या डिस्ट्विटव्ह डिस्टिलेशनने औद्योगिक रसायने प्राप्त होतात. डिस्ट्रकिटव्ह डिस्टिलेश (1) बर्फाच्या सहाय्याने (2) हवेच्या सहाय्याने (3) पोकळीत (4) जमीनीखाली Destructive distillation of coal gives industrial organic chemicals. Destru- is essentially carried out : (1) with the aid of ice (2) in the presence of air (3) in the absence of air (4) below the earth's surface पुढीलपैकी काय सोन्यासारखे दिसते म्हणून ''फूल्स् गोल्ड''/ '' मुर्खांचे सीने'' असे ओळखले (1) हेमॅटाइंट (2) मॅग्नेटाईट (3) सायडेराईट (4) What from amongst the following resembles gold in appearance and is	

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

.

TO	7				38					Α	
77.	वनस्पतीवाढीसाठी अत्यावश्यक भूमिका प्रदान करणारे अन्नद्रव्य खालीलपैकी कोणते ?										
	(1)	मोलीबडीनम	(2)	बोरॉन		(3)	नत्र	(4)	तांबे		
	Whi	Which of the following is an essential element playing important role in plant growth ?									
	(1)	Molybdenum	(2)	Boron		(3)	Nitrogen	(4)	Copper		
78.	खालीलपैको कोणता ग्रुप 'ड्युअल प्लान्ट' म्हणून ओळखला जातो ?										
	(1)	शैवाळ	(2)	लायकेन्स्		(3)	ॲन्जीओस्पर्मस्	• (4)	कवक		
	Whi	Which of the following groups is well known as 'Duel plant' ?									
	(1)	Algae	(2)	Lichens		(3)	Angiosperms	(4)	Fungi		
79.		ही वनस्पती	बहुतांः	गी हिरवळीचे	खत म्हण	गून वाप	रली जाते आणि ती	ची तुणध	ान्याच्या पीकांब	रोबर	
	ही वनस्पती बहुतांशी हिरवळीचे खत म्हणून वापरली जाते आणि तीची तृणधान्याच्या पीकांबरोबर फेरपालट म्हणुन लागवड करतात.										
	(1)	सेसबानिया कॅनाबी	না (धैंच	पा)	(2)	ट्रायडे	र्क्स प्रोकुंबन्स				
	(3) हिबीसकस रोझासायनेनसीस (4) सिनेड्रीला नोडीफ्लोरा										
	is commonly used as a green manure and cultivated in rotation with cereals.										
	(1)	Sesbania cannab	ina (C	haincha)	(2)	Trid	ax procumbans				
	(3)	Hibiscus rosasin	ensis		(4)	Sune	edrella nodiflora				
80.	खालीलपैकी कोणता प्राणी अरीय सममित आहे?										
	(1)	बेडूक	(2)	पायला		(3)	मासा	(4)	तारामासा		
	Whi	ich of the followi	ng ani	mals show	vs radia	l sym	metry ?				
	(1)	Frog	(2)	Pila		(3)	Fish	(4)	Star Fish		

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

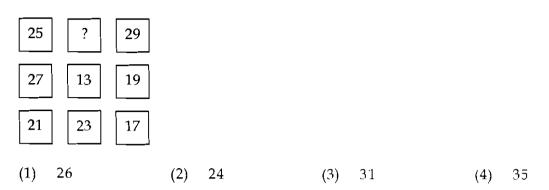
.

Α 39 **TO7** खाली उल्लेख केलेले सर्व गुणधर्म कोणत्या संधिपातांत असतात? 81. स्पर्शिकांच्या 2 जोड्या (a) वृंतांवरील संयुक्त नेत्र **(b)** श्वसनासाठी कल्ले मौखिक उपांगांच्या 3 वा अधिक जोड्या (d) (c) पर्यायी उत्तरे : खेकडा विंचू (1)(2)फुलपाखरू गोम (3)(4) Which arthropod has all the features mentioned below ? 2 pairs of antennae (a) Compound eyes on stalks (b) Gills for respiration (c)(d) 3 or more pairs of mouth parts Answer options : Crab (4) (1)(2)Butterfly (3)Centipede Scorpion सॅलमॅन्डर ह्या प्राण्याचे वर्गीकरण, कोणत्या वर्गात करतात? 82. उभयचर प्राणिवर्ग (1)एव्हज (पक्षीवर्ग) सस्तन प्राणिवर्ग सरीसृप (2)(3)(4)In which class does a Salamander fall ? Amphibia Mammals (4) Reptiles (1)Aves (2)(3) बटाटे, कांदे यांसारख्या भाज्यांना कोंब येऊ नयेत यासाठी कोणत्या किरणांचा मारा करतात? 83. अल्ट्राव्हायलेट (अतिनील) गॅमा मायक्रोवेव्हस् अल्फा (4)(1)(2)(3)What radiation is used to prevent sprouting of vegetables like potatoes and onions ? (3) Microwave Alpha (2)Gamma (4) Ultraviolet (1)हवाबंद डब्यातील खाद्यपदार्थांमध्ये कोणता जीवाणू वाढण्याची शक्यता असते ? 84. स्टॉफिलोकोकस बासिलस स्टेप्टोकोकस क्लोस्ट्रियम (3)(4) (1)(2)Which of the following bacteria can grow in airtight sealed food containers? Staphylococcus (2) Bacillus Streptococcus (4)Clostridium (1)(3) . एच.आई.व्ही. लागणच्या व्यवस्थापन आणि उपचारासाठी कोणते औषध वापरतात? 85. रिफांपिसीन वान्कोमाइसिन रिटोनावीर पेनिसिलिन (1)(2)(3)(4)What drug is used for the management and treatment of HIV infection ? (1)Ritonavir Penicillin Rifampicin (4)Vancomycin (2)(3)

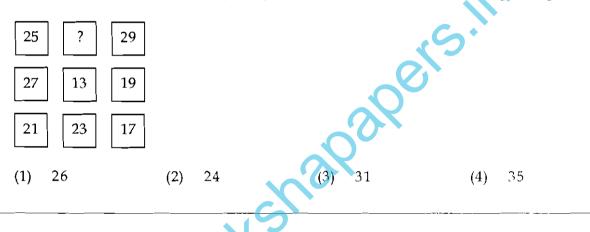
कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

40

86. पुढील मांडणीतील प्रश्नचिन्हाऐवजी ठेवण्यासाठी तर्कसंगत संख्या दिलेल्या पर्यायातून निवडा :

Select the logical number for replacing the question mark in the following arrangement :

- 87. अमोलला एक किलोमीटर अंतर धावायल 4½ मिनिटे लागतात तर बिट्टू तेच अंतर धावायला 5 मिनिटे घेतो. जर त्यांना एक किलोमीटर अंतरावरील ठिकाणी एकाच वेळी पोहोचण्याची अपेक्षा असेल तर एकाने दुसऱ्याला किती मीटरची आघाडी द्यायला हवी?
 - (1) 200 मीटरची आधाडी बिट्टूला (2) 150 मीटरची आघाडी बिट्टूल
 - (3) 80 मीटरची आघाडी अमोलला
- (4) 100 मीटरची आघाडी बिट्टूल

Amol can run a kilometer distance in 4½ minutes while Bittu can run the same distance in 5 minutes. If they expect to reach some place at one kilometer distance at the same time then how much ahead should one start ?

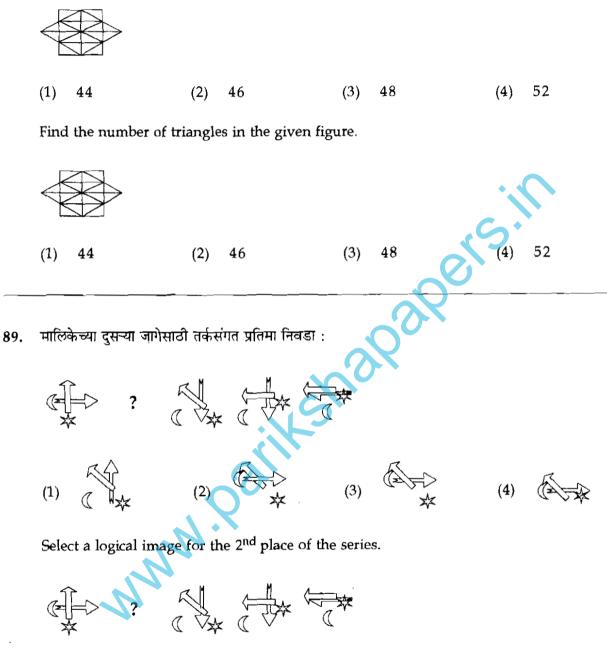
- (1) Bittu should start 200 m ahead (2) Bittu should start 150 m ahead
- (3) Amol should start 80 m ahead (4) Bittu should start 100 m ahead

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

TO7

41

88. खाली दिलेल्या आकृतीत किती त्रिकोण आहेत ते शोधा?

(1)
$$(1)$$
 (1)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

90. खालील माहितीचा अभ्यास करून त्यावरील प्रश्नांचे उत्तर लिहा :

- (a) P=Q चा अर्थ P हे Q चे वडील आहेत.
- (b) P+Q चा अर्थ P ही Q ची आई आहे.
- (c) P@Q चा अर्थ P हा Q चा पती आहे.
- (d) P~Q चा अर्थ P ही Q ची मुलगी आहे.

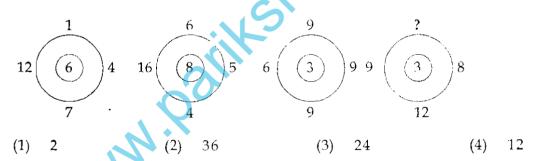
व्यक्ती A व्यक्ती B ला म्हणते ''माझी सासू तुझ्या सासूची आई आहे.'' तर B व्यक्तीचे A व्यक्तीशी काय नाते असेल ते पुढील पर्यायातून निवडा :

(1) A = C @ B (2) $A + C \sim B$ (3) $A = C \sim B$ (4) $A \sim D @ C = B$ Study the following information and answer the question :

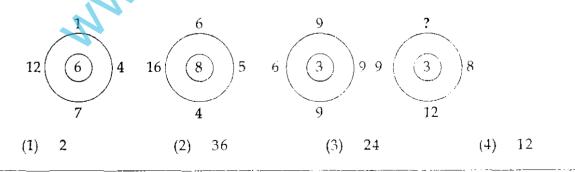
- (a) P = Q means P is father of Q.
- (b) P+Q means P is mother of Q.
- (c) P @ Q means P is husband of Q.
- (d) $P \sim Q$ means P is daughter of Q.

Person A says to person B that "my mother in law is mother of your mother in law". Then find the relation of B to A by selecting proper alternatives given below :

- (1) A = C @ B (2) $A + C \sim B$ (3) $A = C \sim B$ (4) $A \sim D @ C = B$
- 91. रचना अभ्यासून प्रश्नचिन्हाऐवजी पर्याय निवडा :

Study the pattern and select an option to replace the question mark.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

92. 'अ' चे वय 'ब' च्या वयापेक्षा तिप्पट आहे. चार वर्षापूर्वी 'क' चे वय 'अ' च्या तेव्हांच्या वयाच्या दुप्पट होते. चार वर्षानंतर 'अ' चे वय 31 वर्षे असेल तर 'ब' चे व 'क' चे आजचे वय किती ?

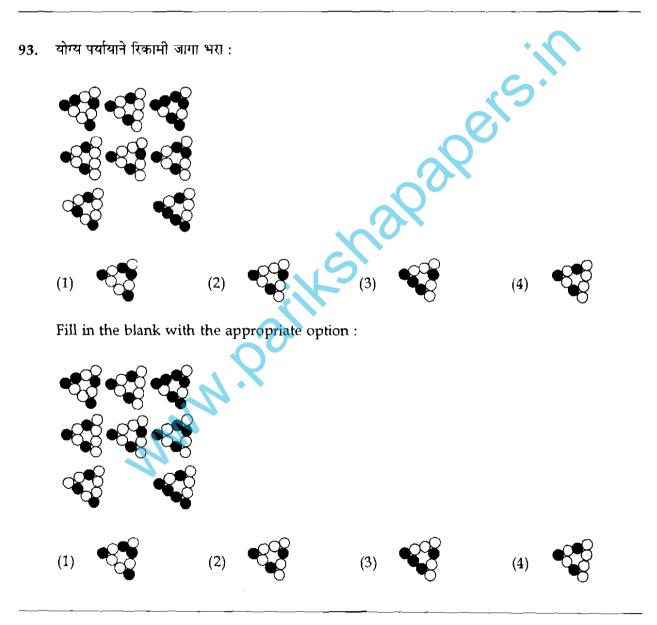
43

Α

(1) 10, 50 (2) 10, 46 (3) 9, 50 (4) 9, 46

A's age is three times B's age. Four years back C's age was two times A's age at that time. After four years 'A' will be 31 years old. How old are 'B' and 'C' today ?

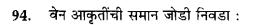
(1) 10, 50 (2) 10, 46 (3) 9, 50 (4) 9, 46

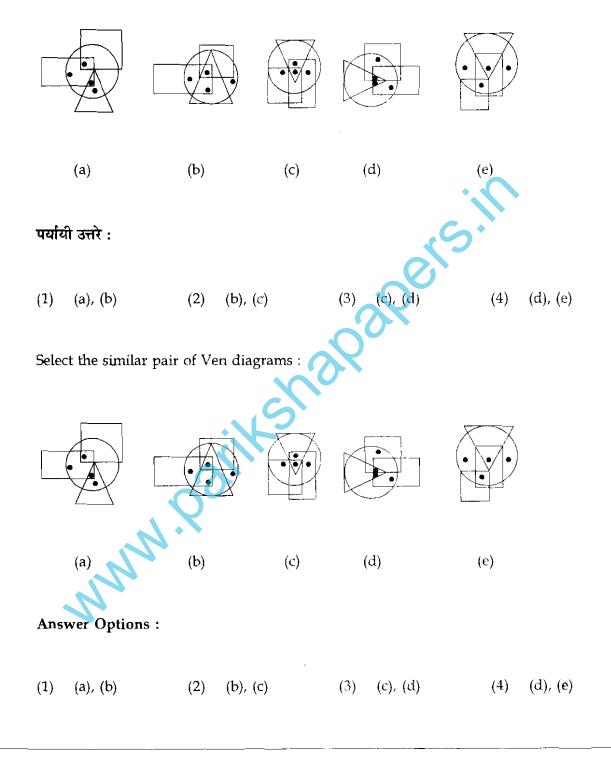

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

TO7

44

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

A

95. विधान : ''राणीच्या आजोबांचा मुलगा हा राणीच्या मुलाचा आजोबा असू शकतो.'' या विधानांसंबंधात जर फक्त थेट नातेसंबंधाचा विचार केला तर योग्य निष्कर्ष निवडा :

निष्कर्षः

- (a) जर राणी त्या आजोबांच्या मुलाची मुलगी असली तरच विधान सत्य ठरेल.
- (b) जर राणी त्या आजोबांच्या मुलाची मुलगी असली तरीही विधान असत्य ठरेल.
- (c) तो आजोबांचा मुलगा राणीचा काका असला तरीही विधान सत्य ठरेल.
- (d) तो आजोबांचा मुलगा राणीचा मामा असला तरीही विधान सत्य ठरेल.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) सोडून सर्व सत्य (2) (a) सोडून सर्व असत्य
- (3) फक्त (c) सत्य आहे (4) फक्त (a) किंवा (b) सत्य आहे

Select the correct conclusion/s with respect to the statement considering only direct relationship

Statement : "Rani's grand-father's son can be grand-father of Rani's son".

Conclusions :

- (a) Statement is true only if Rani is a daughter of that grand-father's son.
- (b) Statement is false even if Rani is daughter of that grand-father's son.
- (c) Statement is true even if that grand-father's son is Rani's paternal uncle.
- (d) Statement is true even if that grand-father's son is Rani's maternal uncle.

Answer options :

- (1) All are true but for (a) (2) All are false but for (a)
- (3) Only (c) is true (4) Either (a) or (b) is true

जर एका सांकेतिक भाषेत 'Super' हा शब्द HFKVI असा लिहितात, तर 'Market' हा शब्द कसा लिहाल? 96. (1)NZIPVG (2)NXIPVG NYIPUG (4)NZIQVG (3)In a certain code lanugage if 'Super' is coded as HFKV1, then 'Market' will be coded as : NYIPUG NZIQVG (1)NZIPVG NXIPVG (4)(2)(3)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

.

97.	पुढील सामग्री वापरून 'ran' चे विसंकेतन करा :												
	(a)	'qua ta pol ran' हे 'I can rest here' चे प्रतिरूपण आहे.											
	(b)	(b) 'pol ran sak no' हे 'I can sit there' चे प्रतिरूपण आहे.											
	वरील प्रक्रियेच्या संदर्भात योग्य पर्याय निवडा :												
	(1)	 विसंकेतनासाठी फक्त माहिती (a) पुरेशी आहे. 											
	(2)	विसंकेतनासाठी फक्त माहिती (b) पुरेशी आहे.											
	(3)) विसंकेतनासाठी माहिती (a) व (b) पुरेशी आहे.											
	(4)	(4) विसंकेतनासाठी माहिती (a) व (b) पुरेशी नाही.											
	Decode 'ran' using the following data :												
	(a)	(a) 'I can rest here' is represented as 'qua ta pol ran'.											
	(b)												
	Select the appropriate option with respect to the above process.												
	(1)												
	(2)	(2) Information (b) alone is sufficient for decoding.											
	(3)	(3) Information (a) and (b) is necessary for decoding.											
	(4) Information (a) and (b) is not sufficient for decoding.												
98.	200	पासून 400 भ	पर्यंत 4 हा अंक	फक्त एक	त्राच येणाऱ्या संख	या किती ?							
	(1)	36	(2)	37	(3)	38		(4)	39				
	Hov	How many numbers are there between 200 and 400 in which 4 comes only once ?											
	(1)	36	(2)	37	(3)	38		(4)	39				
99.	दिवस् निवङ		घड्याळाचे काटे	नेमके परग	स्परांच्या विरुद्ध दि	शांना असत	ात अशा प्रसंग	ांची सं	ख्या दर्शवणारा पर्याय				
	(1)	24	(2)	23	(3)	22		(4)	21				
	Select an option that indicates the number of instances during the day, when the hands of a watch are exactly in opposite direction with respect to each other.												
	(1)	24	(2)	23	(3)	22		(4)	21				
						,							

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

A

ł.

100. शहराने सार्वजनिक वाहतुकीचा दर्जा वाढवण्याची गरज आहे. स्टेशनांच्या भोवतीची दाटी उठवायला हवी आणि स्टेशनांच्या परिसरात शेवटपर्यंत पोहोचवणारी वाहतुकीचो व्यवस्था करायला हवी. ''दाटी कर'' लादून वाहनतळ भाडे महाग करणे यातून शहरातील गाड्यांचे व्यसन कमी करायला हवे. डिझेलवर दिली जाणारी आर्थिक कपात कमी करणे किंवा डिझेल वाहनांवरील करात वाढ करणे यांचा उपयोग होऊ शकतो. उच्च प्रदूषणाच्या दिवसांत शासनाने वायू बाहेर टाकणे कमी करण्यासाठी कडक उपाय करायला हवेत.

पुढे दिलेल्या यादीतून प्रदूषण कमी व्हायला सहाय्य करणारा/रे पैलू निवडा :

- (a) जसा हिवाळा निवळायला लागतो आणि धुक्याची समस्या रहात नाही तसे प्रदूषणाविषयी कोणीही बोलत नाही.
- (b) सर्वकप स्वच्छ हवा कायद्यान्वये दोषी व्यक्तील किमान 18 महिन्याची शिक्षेची शिफारस केली आहे परंतु आतापर्यंत एकालाही ती दिली गेलेली नाही.
- (c) एकामागृन एक येणाऱ्या शासनांनी श्रीमंतानाच लाभदायक ठरलेल्या आर्थिक सवलती रद्द करण्यापासून स्वतःला दूर ठेवले आहे.
- (d) मुखाच्छादनाचा व हवा शुद्धकांचा वापर करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) एकहो नाही (2) (b)

The city needs to scale up its public transport, clean up the congestion around stations and improve the last mile connectivity to the stations. Imposing a congestion tax and making parking more expensive should help dampen the city's car addiction. Slashing diesel subsidies or higher taxes on diesel vehicles could help. The government should stringent action to reduce emissions on high pollution days.

(3)

सर्व

Select the aspect/s that help/s reduction of pollution from the list given below.

- (a) A_2 winter eases and there is no problem of fog nobody talks of pollution.
- (b) The p has not been a single conviction under comprehensive clean air law that recommends a minimum punishment of 18 months for an offender.
- (c) Successive governments have shied away from cutting subsidies that end up benefiting the side.
- (d) Using masks and air purifiers.

(1) Note (2) (b) (3) All (4) (a) and (d)

-000-

बङ्ख्या अध्यक्षत्रक जात्रा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना -- (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपो करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबसेबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

- प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?
 - (1) स्वामी दयानंद सरस्वती
 - (3) राजा राममोहन रॉय
- (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''3'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. (1) (2) 🌰 (4)

MNN

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता** फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामसोठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK